

VERSLAG d.d. 15 september 2021 van de hybride vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: ir. M. de Widt

Namens het college van GS: mr. J.H. Oosters, drs. R.C.L. Strijk, mr. drs. H.G.J. Bruins Slot, R.G.H. van Muilekom, en ir. A. Schaddelee

Woordvoerders: J.J. Bart (GroenLinks), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. Van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M. de Droog MSc RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), M. van Eltereren, mr. N.A. Groen MA (GroenLinks), N. de Haan- Mourik (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. J.P. d'Hondt (PvdA), M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), M. de Jong (GroenLinks), drs. E. A. Kamp (D66), dr. A.R.S. Karataş (GroenLinks), drs. A.H.L. Kocken (VVD), D. De Kruif (CDA), M. Lejeune-Koster (PvdA), ing. D.A. Oude Wesselink (GroenLinks), H. J. Rikkoert MSc, (ChristenUnie), A.G. van Schie (VVD), H.O. Suna (PvdA), W. Ubaghs (PVV), mr. S.F. van Ulzen (VVD), L.E. Veen (D66), T.M.S. Vrielink (GroenLinks), L.M. Welschen-Van den Hoek (CDA), W.J.A. Weyers (JA21), C. Westerlaken (CDA), en ing. H.I. Wolting (ChristenUnie);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. B.F. Ferwerda (griffier), B. Wijshijer, E. IJsbrandij, en R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

1 Opening en algemeen

1.1 Opening

De vergadering wordt voorafgegaan door een uitleg over het nieuwe audiovisuele systeem door de heer Van Ginkel.

De voorzitter opent de vergadering om 9.06 uur en heet de deelnemers en volgers welkom. Het is een hybride vergadering. De mensen die via Teams vergaderen kunnen in de chat aangeven dat zij het woord willen. De mensen in de zaal kunnen hun hand opsteken als zij het woord willen.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat er tot uiterlijk 13.00 uur wordt vergaderd, indien nodig wordt om 19.30 uur doorvergaderd tot uiterlijk 22.30. In het Stateninformatiesysteem staat de totale agenda bij het ochtenddeel. Er zouden spreektijden gehanteerd worden maar het systeem werkt nog niet volledig. Een richtlijn is dat de fracties 18 minuten spreektijden hebben en gevraagd wordt om binnen deze 18 minuten te blijven. Het college heeft 78 minuten spreektijd. Er staan 5 opgewaardeerde punten op de agenda. De opwaarderende partijen krijgen dan eerst het woord, dan geeft GS antwoord en dan kunnen eventueel andere fracties het woord nog vragen.

De voorzitter licht toe dat GS heeft verzocht om eerst agendapunt 2.3 te behandelen en dan agendapunt 2.2. Dit is omdat gedeputeerde Bruins Slot nog een ander overleg heeft.

De vergadering gaat daarmee akkoord en met deze aanpassing wordt de agenda vastgesteld.

1.3 Mededelingen

De voorzitter geeft het woord aan gedeputeerde Strijk.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het financiële toezicht op gemeenten tot een van zijn verantwoordelijkheden behoort. Veel gemeenten staan onder financiële druk door de tekorten die oplopen rondom het sociaal domein, de jeugdzorg en de Wmo. Aan het begin van het jaar heeft de provincie drie gemeenten onder preventief toezicht moeten zetten. Dit zijn de gemeenten Woudenberg, Montfoort en Vijfheerenlanden waarbij Vijfheerenlanden later onder repressief toezicht gezet. De gedeputeerde merkt bij de andere gemeenten in de provincie dat de druk op de financiën nog steeds heel groot is. Er zijn veel onzekerheden op dit moment. Dat heeft mede te maken met het gegeven dat er nog geen kabinet is en dat er nog geen besluiten worden genomen over de herverdeling en eventuele groei van het gemeentefonds, het schrappen van tekorten daarin en het wel of niet definitief maken van extra gelden voor het sociaal domein. De gedeputeerde merkt deze onzekerheden terug in de gesprekken met de wethouders Financiën. Hier kan weinig aan gedaan worden, dit speelt vooral tussen de gemeenten en het Rijk via de VNG maar de gedeputeerde maakt zich wel hard om dit probleem voor het voetlicht te brengen bij het Rijk.

De gedeputeerde sprak vorige week met de gemeenteraad van Woudenberg om te praten over de taakstellingen die er nog liggen en hoe zij dat aanpakken, dat was een positief gesprek. De gedeputeerde vond het goed om mee te delen dat hij dit soort gesprekken op dit moment voert met raden en wethouders.

De heer Janssen stelt dat het signaal dat de gedeputeerde geeft niet als een verrassing komt. Het roept bij de VVD wel de vraag op in hoeverre de gemeenten nog in staat zijn om hun taken uit te voeren. Gevraagd wordt of de gedeputeerde het beeld heeft dat dat ergens door het ijs dreigt te zakken en of de provincie daarop kan ingrijpen. Er is ondersteuning vanuit de VVD om dit signaal, samen met andere provincies, in Den Haag te laten horen. Spreker meent dat dit een urgent probleem is dat opgepakt moet worden.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er een voorstel ligt voor herverdeling van het gemeentefonds. De totale som blijft gelijk en van de 26 gemeenten in Utrecht zouden er 20 gemeenten hiervan in het nadeel zijn, waarvan 12 fors. Als deze herverdeling doorgaat zonder groei van het gemeentefonds zal een aantal gemeenten een fors vraagstuk hebben. De VNG is hier helder in en IPO ondersteunt deze lijn en de provincie heeft ook zelf contact met het Rijk om deze signalen door te geven. Het is belangrijk om de vinger aan de pols te houden maar de gedeputeerde heeft op dit moment niet meer informatie.

De heer Janssen vraagt of de gedeputeerde op dit moment geen signalen heeft dat gemeenten niet meer in staat zijn om hun taken uit te voeren.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat er nu twee gemeenten onder preventief toezicht staan en ondanks dat zichtbaar is dat deze gemeenten aan het bijsturen zijn denkt de gedeputeerde dat bij deze twee de situatie lastiger is dan bij andere gemeenten.

De voorzitter deelt mee dat er per fractie boekjes zijn uitgedeeld over slavernij in de stad Utrecht. Als er behoefte is aan meer boekjes dan zijn er via de griffie meer exemplaren te verkrijgen.

Gedeputeerde Schaddelee deelt mee dat er een Statenbrief over de aanpak van vakantieparken is verstuurd. GroenLinks heeft hier technische vragen over gesteld en deze zijn beantwoord. De gedeputeerde vraagt, gezien de volle agenda van de commissie of er vanuit de commissie behoefte is aan een extra informatiebijeenkomst. De heer Dercksen vraagt of de provincie nu actief gaat handhaven zodat mensen die al in de problemen zijn en hun noodvlucht hebben moeten zoeken op een vakantiepark nu ook daar weer weggejaagd worden. Spreker heeft de stukken gelezen en vraagt of dat de intentie is omdat hij zich daar zorgen over maakt.

Gedeputeerde Schaddelee antwoordt dat er nu een pilot wordt gedaan en dat het op de korte termijn niet de intentie is om dat te doen.

De voorzitter vraagt de commissie of er behoefte is aan een informatiebijeenkomst.

De heer Janssen geeft aan de brief in de fractie besproken te hebben en toen kwam de vraag op waarom iets geagendeerd zou moeten worden als de fractie het een goed stuk vindt. Het riep bij de fractie ook geen vragen op al zag het wel een mediabericht over het programma Recreatie en Toerisme, waar wat spanning leek te zitten tussen wat in PRenT staat en wat in de pilotbrief staat. Spreker meent dat dat meer een artikel 47-vraag is dan dat het een onderwerp is voor een informatiebijeenkomst. De VVD heeft voorlopig dus geen behoefte aan een informatiebijeenkomst.

De heer Kamp stelt dat D66 daar wel behoefte aan heeft omdat opgemerkt is dat gemeenten de brief op verschillende manieren uitleggen. Er zijn wethouders die zich verschuilen achter het beleid van de provincie en spreker meent dat het goed is om daarover met elkaar in gesprek te gaan.

Mevrouw Boelhauer meent dat het interessanter is om een gedachtewisseling te hebben over dit onderwerp dan een informatiebijeenkomst.

De voorzitter geeft aan gedeputeerde Schaddelee te zien knikken dat dit ook op deze manier ingevuld kan worden.

Mevrouw De Haan sluit aan bij deze vraag maar vindt timing belangrijk omdat de agenda zo vol is. Deze informatiesessie is op korte termijn niet noodzakelijk en kan dus ook iets naar achter geschoven worden. Er is dus belangstelling maar niet op de korte termijn.

De voorzitter stelt vast dat er vrij weinig belangstelling is voor een informatiebijeenkomst en stelt voor dat de fracties die over dit onderwerp behoefte hebben aan informatie hun vragen bij GS indienen.

1.4 [Ingekomen stukken BEM](#)

De voorzitter deelt mee dat de leden de ingekomen stukken hebben kunnen lezen en dat dit punt verder niet besproken wordt.

1.5 [Vaststellen verslagen commissie Bestuur, Economie en Middelen](#)

De voorzitter licht toe dat er geen opmerkingen over de verslagen zijn binnengekomen en dat de verslagen worden vastgesteld, met dank aan de notulisten.

1.6 [Termijnagenda BEM en lijst moties](#)

De voorzitter merkt op dat op de Termijnagenda de toezegging staat dat de Staten ieder kwartaal geïnformeerd worden over de organisatieontwikkeling. In het voorjaar is hier een presentatie over gegeven. De organisatie heeft aan de commissie nu de vraag gesteld hoe de Staten hier verder over geïnformeerd willen blijven worden. Dit kan met een Statenbrief of met informatiesessies en de voorzitter stelt voor dat hier elke zes maanden een informatiebrief over wordt verstuurd.

Mevrouw Boelhauer lijkt dat een goed idee al kan dat ook aanleiding zijn om hier een keer in de commissie over te spreken.

De voorzitter licht toe dat een Statenbrief altijd opgewaardeerd kan worden zodat erover gesproken kan worden. Er zijn over dit onderwerp geen andere vragen of opmerkingen en de voorzitter stelt vast dat dit op de voorgestelde manier zal worden gedaan.

Er zijn verder geen vragen of opmerkingen over de Termijnagenda en de lijst moties.

1.7 Rondvraag

De voorzitter licht toe dat er één rondvraag is ingediend door GroenLinks.

Mevrouw Boelhauer stelt dat iedereen de vraag over de Statenbrief opvang asielzoekers heeft kunnen lezen. Deze brief is op de agenda van 22 oktober geplaatst en gezien de urgentie en actualiteit vraagt spreker naar de stand van zaken.

Commissaris van de Koning Oosters licht toe dat vorige week een Statenbrief is gestuurd die om agendatechnische redenen pas eind oktober wordt besproken. De voorgeschiedenis is dat GS de Staten eerder heeft geïnformeerd dat gemeenten en het Rijk anderhalf jaar geleden de provincies hebben gevraagd om op korte termijn 417 extra asielopvangplekken per provincie te organiseren. Alle gemeenten krijgen te maken met een verhoging van de taken rondom het huisvesten van statushouders. Daarnaast heeft het Rijk gevraagd om dit soort schaarstevraagstukken in de toekomst te voorkomen, naar flexibilisering van de asielketen te gaan waarbij er een schil om de opvangvoorzieningen en voorzieningen voor statushouders wordt gecreëerd, zodat dit mee kan bewegen met de behoefte en een oplossing kan bieden voor andere spoedzoekers op de woningmarkt. Hier wordt in de provincie Utrecht sinds een jaar hard aan gewerkt met de provinciale regietafel waar spreker voorzitter van is en waar alle burgemeesters aan deelnemen en de portefeuillehouders Wonen. Ook gedeputeerde Van Muilekom is daar bij betrokken. Er is besloten een kopgroep samen te stellen met twee voorzitters van twee deelregio's in Utrecht, de regio U16+ waar ook de drie Utrechtse Foodvalley-gemeenten bij horen. Wethouder Van Ooijen van Utrecht is daar de Voedselagenda van. Deze bestuurstafels werken gezamenlijk aan deze dubbele opgave. Dit verloopt goed omdat er een goed bestuurlijk netwerk is georganiseerd. Er is met de steden Amersfoort en Utrecht besloten om gezamenlijk de kosten te delen om een provinciale kansmaker aan te kunnen stellen. Dat is iemand met een achtergrond in de woningbouw en huisvesting om de mogelijkheden voor elkaar te krijgen.

Afgelopen augustus werd duidelijk dat boven de bestaande opgave er een extra opgave komt door de Afghanen die naar Nederland komen en met spoed moeten worden opgevangen. Dit heeft geleid tot overleg met het kabinet en daar kwam de vraag of er op korte termijn extra plekken gecreëerd kunnen worden. Binnen de regietafel wordt gekeken of die plekken er zijn, anders dan voorheen werkt nu ook het Rijksvastgoedbedrijf, het ministerie van Defensie en het COA veel coöperatiever mee, er worden Rijksgronden en Rijksgebouwen ter beschikking gesteld. Er kunnen nu ook op Rijksgronden tijdelijke noodwoningen worden gebouwd zodat mensen een fatsoenlijk onderkomen krijgen. Met de 26 gemeenten in Utrecht is afgesproken dat ter inlossing van die 417 extra plekken het asielzoekerscentrum in Leersum wordt uitgebreid en in ruil daarvoor wordt de taakstelling voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug voor het huisvesten van statushouders iets verlicht. Deze verlichting wordt gedragen door de andere 25 gemeenten. De commissaris van de Koning vindt dat een mooie afspraak tussen de Utrechtse gemeenten. De gemeente Utrecht wil in samenwerking met de Jaarbeurs een deel van de Jaarbeurs ter beschikking stellen voor de spoedopvang van asielzoekers en met name de asielzoekers uit Afghanistan, voor een periode van zes maanden. Of dat voor elkaar komt hangt af van de besluiten en is nog niet duidelijk.

Mevrouw Boelhauer vindt dit goed om te horen. Op dit Omgevingswet zal in oktober worden teruggekomen maar spreker wil al wel meegeven dat fatsoenlijke huisvesting belangrijk is maar dat meedoen vanaf dag één minstens evenveel aandacht vraagt.

De heer De Droog geeft aan gezocht te hebben naar de stukken over de voortgang van Drawdown wat spreker beschouwt als concernbrede opgave. In deze commissie gaat het over digitalisering, de sociale agenda en circulariteit. Spreker vond de stukken bij M&M. Spreker zou na dit overleg met anderen willen bespreken hoe ervoor gezorgd kan worden dat Drawdown ook vanuit dat perspectief bekeken kan worden in deze commissie.

Mevrouw Hoek stelt dat er dus nog meer plaatsen vrijgemaakt moeten worden voor asielzoekers en statushouders en spreekt haar zorg hier over uit.

2 Ter bespreking

2.1 [Statenvoorstel Visie en leidraad burgerparticipatie: proces en aanpak](#)

De voorzitter deelt mee dat deze Statenbrief is opgewaardeerd op verzoek van GroenLinks. De SGP heeft verzocht om een werksessie. Door GS is hierop gereageerd.

Mevrouw Boelhauer geeft aan ook namens mevrouw d'Hondt van de PvdA te spreken. De partijen danken GS voor de uitgebreide beantwoording maar spreker hoopt dat dit proces wat versneld wordt. De fractie is ervan geschrokken dat hier pas over een jaar verder over wordt gesproken en vindt dit een gemiste kans. De fractie roept op niet te wachten op de formatie om iets vast te stellen en het vertrouwen te hebben dat de dingen gewoon doorgaan. Er dient een provinciale visie op participatie te zijn en de provincie dient haar instrumenten goed op orde te hebben. De fractie roept op niet in de vertraging te gaan vanwege de formatie of andere zaken die uit Den Haag komen, de provincie kan dit ook zelf.

Gedeputeerde Schaddelee vindt dit een terecht punt en meent dat de provincie zich niet compleet afhankelijk moet maken van hoe snel het in Den Haag gaat. Als de commissie dat wenselijk vindt kan er een knip worden gezet tussen het vaststellen van de visie en de leidraad en anderzijds de verordening. Voor de verordening moet gewacht worden op landelijk beleid maar de visie kan al wel in 2022 worden vastgesteld.

Mevrouw Boelhauer meent dat dat een nuttig voorstel is en dat het goed is om daar in een eerder stadium met elkaar over te spreken. Spreker heeft begrepen dat er begin november een werksessie komt en dan zou er verder gesproken kunnen worden.

De voorzitter lijkt het verstandig om dit in de Termijnagenda op te nemen.

De heer Van den Dikkenberg meent dat er veel energie is gevoeld bij de PUB-conferentie over hoe uitnodigend besturen energie kan opleveren. Spreker zou deze energie graag benutten in de participatievisie. Hier wordt niet veel verder mee gekomen en bij het vorige college is de visie zelfs teruggetrokken. Sindsdien wordt er op een visie gebroed en spreker meent dat er stappen gezet moeten worden. Spreker heeft begrepen dat er in november en informatiesessie is en spreker wil daar een creatieve en positieve sessie van maken. Waarin de ideeën die uit de PUB-conferentie zijn opgedaan worden benut.

Gedeputeerde Schaddelee geeft aan de energie van de heer Van Buren ook te hebben gevoeld en het lijkt de gedeputeerde goed om in november het proces voort te zetten.

Mevrouw Rikkoert geeft aan een politieke vraag te hebben gesteld. Deze is echter niet op het lijstje gekomen en daarom moet er opgewaardeerd worden. De fractie vindt het belangrijk dat er een vervolg wordt gegeven op 1 september maar de fractie heeft er vertrouwen in dat dit goedkomt.

2.2 [Statenvoorstel opheffen geheimhouding door PS bekrachtigde voorstellen 2019-2020](#)

De voorzitter licht toe dat dit voorstel voortvloeit uit de toezegging van de commissaris van de Koning dat op basis van het nieuwe protocol over de geheimhouding de lijst op te schonen en te publiceren. De Staten hebben nu de eerste lijst ontvangen van de documenten uit de huidige collegeperiode en later zal er nog een lijst volgen. Er wordt bij Statenvoorstellen een sprekersvolgorde gehanteerd, zoals gebruikelijk heeft de voorzitter gelooft en er zal begonnen worden bij GroenLinks en dan volgen alfabetisch de andere fracties tot aan D66.

Mevrouw Boelhauer vindt het bijzonder dat de lijst niet in beeld is geweest en hoopt dat dit goed hersteld kan worden voor het vervolg. Spreker wil de suggestie doen dat het register eenduidig wordt geformuleerd, dat mist nu. Er wordt soms naar de inhoud verwezen en soms naar artikelen uit de Provinciewet en het lijkt spreker verstandig eenduidig te zijn en de artikelen goed te markeren zodat er niet zelf naar gezocht hoeft te worden. Spreker meent dat er met deze aanpak een goed voorstel voor de toekomst ligt en dat nu snel achterstallig onderhoud gepleegd kan worden.

De voorzitter stelt vast dat JA21 en de Lijst Bittich geen inbreng hebben op dit onderwerp.

Mevrouw Lejeune geeft aan niets toe te hebben te voegen aan de woorden van GroenLinks.

Mevrouw Jager geeft aan geen vragen te hebben over het voorstel. De fractie juicht toe dat er naar transparantie wordt gestreefd en de lijst spreekt voor spreker op zich. Spreker is benieuwd naar de vragen van haar collega's.

De heer Dercksen geeft aan geen inbreng te hebben op dit onderwerp.

De heer Eggermont licht toe dat het hem opviel dat op het stuk 2019 MME 29 al geen slotje meer zat. Daar is de geheimhouding kennelijk al afgehaald. Spreker is het eens met het opheffen van de geheimhouding op de stukken.

Spreker meent dat er op een slordige manier wordt omgegaan met de geheimhouding in de Staten. De Staten beseffen te weinig welke verschillen er zijn. Er is de Statengeheimhouding, artikel 25, gedeputeerdegeheimhouding, artikel 55 en commissiegeheimhouding. Stuk 8203 3019 is een artikel 55-geheimhouding maar is wel bekrachtigd in de Staten. Dat zou alleen bij artikel 25 hoeven. Daarnaast is er een artikel 25-stuk 8208 DWIB dat nooit bekrachtigd is. Spreker meent dat hier secuurder mee omgegaan moet worden.

Zoals het register nu is opgezet, met interne organisatienummers in plaats van Statenummers zorgt ervoor dat stukken niet terug te vinden zijn terwijl het nut van geheime stukken is dat je ze terug kunt vinden omdat je moet weten wat je niet kunt zeggen. Wat de fractie betreft moeten er daarom de PS-stukken bijstaan omdat ze dan, meestal, wel te vinden zijn. Het stuk 8203 3019 is wel te vinden maar daar staat dan weer een heel ander nummer op, 8203 1312.

Spreker ondersteunt de vraag van GroenLinks op basis van welk artikel geheimhouding is opgelegd en dat de artikelen kunnen worden toegevoegd aan de tekst.

In de stukken staat vaak expliciet beschreven wanneer de geheimhouding opgeheven kan worden, bijvoorbeeld een jaar na afsluiting van de grondexploitatie. Spreker roept op om erin te zetten wanneer opheffing mogelijk is. Bij een van de stukken staat geen motivering en spreker meent dat dat echt niet kan.

Er moet ook goed worden gekeken naar welke motivering gebruikt wordt. Zo is volgens spreker een contractuele boete geen strafrechtelijk feit. Als geheimhouding wordt opgelegd op basis van een strafrechtelijk feit dan is dat dan dus niet juist.

Spreker geeft aan benieuwd te zijn naar het register van de jaren van voor deze collegeperiode.

De heer Van den Dikkenberg viel het op dat er verschil is tussen bijvoorbeeld het contract van BAM met de provincie en de permanente geheimhouding op de levering van treinstellen, mits beide partijen aangeven van de geheimhouding af te willen zien. Spreker meent dat prima gezegd kan worden dat de lijst elke 10 jaar eens wordt afgepoetst met de betrokken contractpartners, zodat de lijst verkleind kan worden. Spreker is benieuwd of het verschil nog gemaakt kan worden of permanent echt permanent is en of er bij het volgende moment van afpoetsen alsnog besloten kan worden dat de geheimhouding kan verdwijnen. Spreker stelt voor om een keer in de zoveel tijd de lijst door te nemen met de betrokken partijen.

Mevrouw Hoek geeft aan dat 50PLUS voorstander is om de geheimhouding op te heffen van alles wat niet meer geheim hoeft te zijn. Spreker meent dat dit wel goed met de betrokken bestuurslagen gecommuniceerd dient te worden, zoals gemeenteraden. Soms is er onduidelijkheid over wat wel en wat niet geheim is en kan frictie bestaan tussen de wethouder en de raad.

De heer Van Schie dankt de commissaris voor het voorstel en het overzicht en de heer Eggermont voor zijn specifieke inbreng. Spreker sluit zich daarbij aan. De fractie is teleurgesteld dat nog zoveel geheim moet blijven en dat dat vaak matig wordt gemotiveerd en wacht met spanning op verbetering van de onderbouwing. Spreker meent dat ook de Staten de verantwoordelijkheid moeten nemen om te letten op de afweging over geheimhouding en de eindtermijn voor opheffing. De fractie zal voor het Statenvoorstel stemmen.

De heer Westerlaken dankt voor deze eerste stap in de goede richting. Spreker sluit aan bij de woorden van de heren Eggermont en Van Schie en zou graag eens een heel goede beschrijving willen van waarom dingen geheim worden gehouden en waarom dat wel of niet permanent is.

Mevrouw Rikkoert is het eens met de opheffing van geheimhouding. De fractie zou de lijst wel frequenter voorgelegd willen krijgen. Spreker is benieuwd naar de antwoorden op de gestelde vragen.

De heer De Droog sluit aan bij eerdere opmerkingen. Spreker stelt dat de eerste bladzijde van het stuk prima gevuld zou kunnen worden met een omschrijving van wat onder geheimhouding wordt verstaan zoals het CDA al voorstelde. De fractie zal het voorstel steunen.

Commissaris van de Koning Oosters dankt de commissieleden voor hun inbreng. De commissaris dankt de heer Eggermont die de discussie heeft aangejaagd. Tijdens deze collegeperiode wordt veel gesproken over geheimhouding en is de teneur dat dit een uitzondering moet zijn, dat is in het verleden wel eens anders geweest. Er moet nu eerst achterstallig onderhoud worden gedaan en daar is uitgekomen dat er in het verleden betrekkelijk lichtzinnig met geheimhouding is omgegaan. Er wordt nu met de eerste fase schoon schip gemaakt en later volgt de tweede fase met de stukken van voor deze collegeperiode en nu wordt het belangrijk hoe ervoor gezorgd

wordt dat vanaf heden wel zorgvuldig met geheimhouding wordt omgegaan. Dat gebeurt enerzijds door het register dat de Staten krijgen voorgelegd. De commissaris dankt de leden die hebben opgeroepen dat duidelijk moet zijn hoe stukken teruggevonden kunnen worden, dat de provincie eenduidig moet zijn in de categorie-indeling op grond van de Provinciewet en de vraag over wat nu precies permanent is.

De commissaris sluit aan bij de heer Van den Dikkenberg dat bij voorkomende gevallen er in gesprek gegaan kan worden met een leverancier of een gemeente om geheimhouding op te leggen en, vanuit het idee dat de provincie zo transparant mogelijk wil zijn, over hoe eindig dat is. De provincie moet hier preciezer in worden en zich meer bewust worden van het gegeven dat er ook een moment kan komen dat er verantwoording afgelegd moet worden. De commissaris zal deze suggesties meenemen. De heer Westerlaken vroeg hoe er nu met het nieuwe protocol en het register wordt gewerkt en de commissaris deelt de gedachte dat er ook een rol voor de Staten ligt. Als het college vraagt geheimhouding op te leggen dan moet voor de Staten de motivering daarvan wel voldoende zijn. De bevoegdheid om geheimhouding op te leggen ligt uiteindelijk bij de Staten en de Staten zullen zich er ook van moeten vergewissen hoe lang de geheimhouding opgelegd dient te worden. De heer Westerlaken heeft voorgesteld om hier eens nader over door te praten en de griffie heeft het idee opgevat om op woensdag 8 december een informatiesessie te houden over het vraagstuk van geheimhouding in brede zin. De provincie heeft professor Munniken van de universiteit Utrecht bereid gevonden om de Staten daar in algemene zin over bij te praten. Tijdens een tweede deel zou meer ingegaan kunnen worden op het nieuwe protocol. De commissaris zal nu niet specifiek ingaan op de punten waar de heer Eggermont de vinger op de zere plek heeft gelegd maar de signalen zijn gehoord en bij de definitieve voorstellen voor het register worden deze opmerkingen meegenomen.

De heer Eggermont vraagt of de commissaris het met hem eens is dat de doorzoekbaarheid goed moet zijn en dat het beter is de nummering van de Staten zelf aan te houden. Ook wordt gevraagd of de commissaris het er mee eens is dat er op dit moment geen register is. Zo is de kolom bekrachtiging nog helemaal leeg en spreker vraagt wanneer het register doorzoekbaar en volledig af kan zijn.

De voorzitter geeft aan dit als een tweede termijn te beschouwen.

De heer Van Schie geeft aan dat de commissaris sprak over de rol van de Staten. Spreker bedacht dat de Staten nu nog een stukje in hun eigen rol openlaten. De vergaderingen waarin tot geheimhouding is besloten en de achterliggende notulen moeten ook openbaar gemaakt worden. Gevraagd wordt of de griffie een stuk ter vervanging wil toevoegen dat de gesprekken die gevoerd zijn over het opleggen van geheimhouding bij het opheffen ook openbaar gemaakt worden.

Commissaris van de Koning Oosters geeft richting de heer Eggermont toe dat dat hem praktisch lijkt maar nog niets te kunnen toezeggen over de doorzoekbaarheid. Het register is in bewerking en de commissaris hoopt dat binnenkort aan de Staten te kunnen presenteren.

De vraag van de heer Van Schie lijkt terecht. De commissaris weet nu niet precies wat dat in de techniek betekent maar duidelijk is dat de verslagen opzoekbaar en opvraagbaar moeten zijn.

De heer Eggermont stelt dat de commissaris aangeeft nu geen termijn te kunnen geven. In december heeft hij gezegd dat het in Q1 zou komen. Als de commissaris geen termijn kan aangeven zal hij spreker steeds vaker horen en vraagt of er iets af te spreken is.

Commissaris van de Koning Ooster wil kijken of het register in de volgende commissieronde nader in beoordelende zin besproken kan worden.

De heer Van Schie licht toe dat het punt van de verslagen niet in dit stuk hoeft te worden opgelost als het maar wel in de pijplijn komt zodat hier op een ander moment over besloten kan worden.

De voorzitter stelt vast dat dit punt een hamerstuk wordt.

2.3 Brief aan MP inzake Leersum

De voorzitter licht toe dat deze brief is opgewaardeerd op verzoek van GroenLinks, VVD en SGP. Gedeputeerde Bruins Slot is digitaal aanwezig.

Mevrouw Boelhouwer dankt de gedeputeerde voor de beantwoording. Spreker heeft gezien dat er volgende maand een reactie verwacht wordt en wil dit punt nu al agenderen voor de volgende vergadering.

De heer Janssen stelt dat de VVD voor de zomervakantie al op twee momenten aandacht voor dit punt heeft gevraagd. Bij de voorjaarsrapportage is een amendement ingediend. Toen vond het college het niet nodig om

een noodfonds in te stellen omdat er voldoende middelen zouden zijn om direct aan de slag te gaan. De fractie heeft toen de zorg uitgesproken voor het fenomeen dat overheden op elkaar zouden gaan wachten. Eind augustus stond in het AD een bericht van de Utrechtse particuliere grondbezitters die aangeven nog steeds te wachten op actie. De commissaris van de Koning heeft een brief gestuurd aan de minister-president en de provincie wacht nog steeds op een reactie. De fractie constateert dat waar het bevreesd voor was zich nu aan het voltrekken is. Overheden wachten op elkaar om in actie te komen en spelen elkaar de bal toe en de mensen in het gebied hebben het nakijken. Spreker spreekt nogmaals zijn zorg daar over uit en roept het college op om als eerste de eerste stap te zetten en in actie te komen.

De heer Van den Dikkenberg sluit grotendeels aan bij de VVD en roept op tot spoed in het tegemoetkomen van Leersum omdat het plantseizoen begint. Er zijn veel bomen gesneuveld en als dit seizoen wordt gemist blijft Leersum nog een jaar kaal en dat is geen prettig gezicht.

Gedeputeerde Bruins Slot heeft van alle fracties zorgen gehoord over wat er in Leersum is gebeurd en de gedeputeerde deelt deze zorgen. Het is impactvol voor de bewoners en de natuur geweest. Dat heeft gemaakt dat Utrechtse particuliere grondbezitters, de gemeente en de provincie een brief hebben gestuurd aan de minister-president om te vragen om ondersteuning. De minister-president heeft snel daarna een bericht gestuurd aan het ministerie van Binnenlandse zaken om te vragen om hier de coördinatie in te nemen. Dat heeft ertoe geleid dat het ministerie in augustus op bezoek is gegaan in Leersum om zelf te kunnen zien wat er is gebeurd. De gedeputeerde is het met de heer Van den Dikkenberg eens dat je daar zelf moet zijn om te zien hoe heftig het is en wat 30 seconden voor ellende heeft gebracht in dit gebied. Er is toen gesproken met de terreinbeherende organisaties, het Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer, de gemeente, het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en het Utrechtse particuliere grondbezit. Er is besproken dat het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug een inventarisatie van de schade maakt, dit is nu in een vergevorderd stadium. Dit kon niet vanaf het eerste moment omdat nu is gebleken dat nog veel meer bomen het slecht hebben en kwetsbaar zijn. Ook is de afspraak gemaakt dat als de inventarisatie is gemaakt de gemeente, de provincie en het Rijk om tafel gaan om te bespreken wie welke bijdrage kan leveren om tot een goed herstel te komen. het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug kijkt daarnaast op welke wijze private fondsen een bijdrage kunnen leveren. Komende maand vinden deze gesprekken plaats en het lijkt de gedeputeerde goed om bij de volgende commissievergadering de laatste stand van zaken aan te geven. De gedeputeerde merkt dat het Rijk ook verantwoordelijkheid voelt en dat is een goede basis om verdere gesprekken aan te gaan. Alle partijen zijn dus in actie en er wordt hard gewerkt aan het herstel door de terreinbeherende organisaties.

De heer Janssen dankt voor het uitgebreide antwoord maar stelt ook dat praatjes geen gaatjes vullen. Spreker roept op om niet in een praatcircuit maar in een actiecircuit te komen.

De heer Kamp dankt de gedeputeerde voor beantwoording. Spreker heeft begrepen dat de gemeenteraad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug afgelopen maandag bijeen is gekomen en over de valwind en de schade heeft vergaderd en geeft een compliment aan de provincie omdat hij heeft begrepen dat het zeer gewaardeerd wordt dat de provincie ambtelijke ondersteuning biedt. Deze samenwerking wordt op prijs gesteld maar dat neemt niet weg dat het al weer drie maanden geleden is gebeurd. Spreker is zelf naar Leersum gegaan en heeft begrepen dat het niet alleen om de schade gaat maar ook om de sociaal-emotionele impact. Bewoners kunnen in het dorpscentrum samenkomen en daar wordt geestelijke ondersteuning verleend. Met betrekking tot het kostenoverzicht zou spreker het op prijs stellen als er een onderscheid wordt gemaakt tussen de kosten voor particulieren en de kosten voor de verschillende overheden en wat dat voor de provincie betekent. De voorzitter vraagt de gedeputeerde of dit meegenomen kan worden.

De heer Dercksen geeft aan recent een foto van New Mexico te hebben gezien. Daar was twee jaar geleden een grote bosbrand en daar is daarna prachtige natuur ontstaan. Spreker vraagt of het een idee is om een pilot te organiseren waarbij de mensen afblijven van de natuur en de natuur zijn gang laten gaan. Dit in plaats van discussies over of je een eik of een berk wilt. Spreker geeft aan prachtige voorbeelden te hebben gezien van de natuur die zichzelf herstelt.

Gedeputeerde Bruins Slot beaamt dat er vanuit de provincie een projectleider is gedetacheerd naar de gemeente. Er is actie en er moet actie komen maar goed overleg met het Rijk over wat zij willen bijdragen en wat de provincie kan bijdragen is daarbij ook van belang. De gedeputeerde heeft het signaal van de heer Janssen gehoord en herkent dit en meent dat PS en GS allemaal willen werken aan een goed herstel. De gedeputeerde merkt op dat met betrekking tot hoe je omgaat met de natuurschade de terreinbeherende organisaties aan zet zijn. Er zijn gebieden die je kunt laten en waarbij je kunt zien hoe de natuur zichzelf

ontwikkelt maar er zijn ook gebieden waar je zult moeten ingrijpen om te voorkomen dat je de veiligheid van mensen niet kunt borgen.

Met betrekking tot de financiën meent de gedeputeerde dat het zinvol is om aan te geven welke schade verzekerd is en wat daarbuiten is ontstaan.

De voorzitter stelt dat alle opmerkingen genoteerd zijn en dat hier in de volgende commissieronde op teruggekomen zal worden.

2.4 Statenvoorstel Aanpak intensivering en Verduurzaming Bedrijventerreinen

De voorzitter licht toe dat dit punt in het geheim besproken zou worden omdat er geheime bijlagen zijn.

De heer Kocken geeft aan dat toen dit onderwerp voor het eerst langskwam voor behandeling hij het gevoel had grip te hebben op de materie. De fractie heeft technische vragen gesteld die zijn beantwoord en spreker geeft aan het spoor nu een beetje bijster te zijn. Spreker stelt voor om nu eerst een algemene openbare ronde te houden over de systematiek van werken en de ambitieniveaus en later in beslotenheid over de cijfers te praten.

De voorzitter stelt vast dat de vergadering akkoord gaat met dit voorstel.

Mevrouw Welschen stelt dat het punt van de VVD haar niet duidelijk was en dat er geen fractieleden in de zaal aanwezig zijn. Misschien geldt dat voor meer fracties.

De voorzitter licht toe dat de meeste fracties wel aanwezig zijn in de zaal.

De heer Bart licht toe dat GroenLinks blij is met dit voorstel. Het is een poging om het roer om te gooien. De gedeputeerde en de ambtelijke staf worden gecompimenteerd voor een gedegen analyse. Stappen die zijn doorlopen zijn duidelijk te zien met het STEC-onderzoek, de PAR en de MKBA. Gevraagd wordt waarom hier niet eerder mee is begonnen.

Bij de MKBA vond GroenLinks het wel gek dat er gerekend wordt met lage kosten voor de CO₂- uitstoot, 20 euro per ton als laagste. Deze week kwam er uit Londen een onderzoek met 3.000 dollar per ton CO₂-uitstoot. De verschillen in kosten en baten in de MKBA zullen in de drie scenario's waarschijnlijk dan ook hoger zijn. Gevraagd wordt hoe de gedeputeerde hier tegenaan kijkt en hoe in het vervolg rekening wordt gehouden met de echte kosten van CO₂.

Op pagina 17 staat dat de kosten voor landbouwgrond en natuur ongeveer op één hoop worden gegooid en de gedeputeerde wordt gevraagd om aan te geven hoe dit wordt gedaan. Deze vraag is wellicht wat technisch en mag ook schriftelijk beantwoord worden.

Gevraagd wordt welke afspraken er worden gemaakt over het hergebruik van materialen bij de sloop, bij herstructurering en intensivering en of dit een bindende verplichting wordt of een inspanningsverplichting. Spreker meent dat de grote verschillen in maatschappelijke baten ook deels daar in zitten.

Spreker vraagt of er wordt gekeken naar landelijke of Europese financieringspotjes voor de kosten van dit beleid. Het beleid loopt 10 tot 15 jaar en een evaluatie na drie lijkt spreker vroeg. De fractie vond het dan ook verrassend dat daar dan al een go/nogomoment in zit.

Er wordt de aanname gedaan van een gunstig economisch groeiscenario 'hoog' tot 2040. Spreker is kind van verschillende economische crisissen zoals die van 2008 die onverwacht was, net als de coronacrisis, en voor de klimaatverandering wordt de kans op onverwachte crisissen alleen maar groter. De fractie snapt dan niet dat gezegd wordt dat 60% van de benodigde nieuwe ruimte ingevuld wordt met nieuwe uitgave van uitleglocaties. Spreker vraagt of dit, zeker met de intensiveringsslag, wel noodzakelijk is. Gevraagd wordt of bij de evaluatie ook wordt gekeken of deze ruimte wel echt nodig is. De natuur vraagt ook om meer ruimte, de rechtmatige ruimte die haar eerder niet gegeven is.

De voorzitter stelt vast dat JA21 en de Lijst Bittich geen inbreng hebben op dit onderwerp.

De heer Suna meent dat het goed is om hier nu mee aan de slag te gaan. Er is veel geld mee gemoeid. Spreker vraagt hoe toekomstbestendig de provincie is als de ontwikkelingen zo snel gaan. Gevraagd wordt of het wel mogelijk is om 15 jaar vooruit te kijken. Spreker meent dat er regelmatig bijgestuurd moet worden en denkt dat het goed is om over 3 jaar te evalueren.

De heer Bart geeft aan zich te kunnen vinden in een evaluatie na drie jaar maar er staat nu in het voorstel dat er dan ook een go/nogo moment is. Daar lijkt het spreker te vroeg voor en gevraagd wordt of de heer Suna dat met hem eens is.

De heer Suna is het daarmee eens omdat ook uit de stukken blijkt dat pas na een aantal jaar blijkt wat de effecten zijn.

Spreker stelt dat 30 miljoen euro met het voorstel gemoeid is, waarvan 12 miljoen euro weg gaat. Kijkend naar de casussen is er elk jaar een negatief saldo te zien en gevraagd wordt hoe de gedeputeerde op het bedrag van 12 miljoen euro is gekomen. Spreker heeft het idee dat het verduurzamen van bedrijventerreinen juist meer zou kosten. Spreker vraagt de gedeputeerde om een toelichting. Bij punt 9 worden weer andere bedragen genoemd wordt gesproken over vijf miljoen euro aan onrendabele investeringen en vraagt of dit in de eerdergenoemde 12 miljoen euro is opgenomen.

De voorzitter licht toe dat de Lijst Bittich als toehoorder aan dit debat deelneemt.

Mevrouw Jager meent dat het uitgangspunt van de plannen gaat over verduurzaming en intensiever gebruik van de bedrijventerreinen. Dar is de PvdD voor maar er zijn nog wel wat vragen. Spreker mist de invloed van corona. Er wordt gesteld dat er momenteel nog geen invloed is. Er zijn echter voldoende aanknopingspunten om veranderingen in de toekomst te verwachten. Zo is er in de kantorenmarkt aangegeven dat nog maar één van de tien mensen full time naar kantoor wil. Grote bedrijven hebben aangegeven dat hun kantoren in de toekomst meer als ontmoetingsplaats worden gebruikt. Spreker meent dat dit verregaande gevolgen kan hebben en vraagt wat dit betekent voor het uitgangspunt van schaarste. Er wordt in het rapport gewezen op de aanwezigheid van logistieke XL-bedrijfslocaties. Door het online winkelen krijgt dit een extra impuls. Dergelijke locaties passen vaak niet op bestaande bedrijventerreinen omdat zij aanzienlijk groter zijn dan de bedrijfsruimtes die er nu zijn. Gevraagd wordt hoe daar mee om wordt gegaan. Spreker vraagt of het gebruik van Bleu ports om het gebruik van binnenhavens om goederen via water in plaats van wegen te stimuleren, ook in de plannen is betrokken.

De heer Dercksen stelt dat het belangrijkste probleem dat de PVV heeft met het voorstel is dat het niet gaat over de oorzaak van de economische groei, massa-immigratie. Daarnaast biedt het ondernemers geen perspectief om te ondernemen omdat de groei uit dit voorstel onvoldoende is. Spreker meent dat daarom bedrijvigheid zal vertrekken naar Flevoland of naar het buitenland. Dit kost derhalve economische waarde en daarmee welvaart. Voor ambitieniveau 1 heeft de fractie nog wel sympathie, echter de provincie moet af van de term marktfalen. De markt is de markt en als iemand een oud pand wil huren met een lage huur dan is dat de markt. Er is een sterk gereguleerde markt, vandaar dat het zo misgaat. Spreker meent dat de markt faalt in het realiseren van de plannen van dit linkse college. Zo moeten er gesubsidieerde zonnepanelen op het dak en spreker meent dat dat geen markt is maar een instrument van de overheid. De overheid gaat nu grond kopen en verkopen tegen marktprijzen wat voor de overheid een positief effect zou kunnen hebben. Spreker meent dat dit ook geen marktfalen is maar overheidsingrijpen. De fractie snapt goed dat de provincie met regelgeving wil sturen maar veel verder dan enige sympathie voor ambitieniveau 1 is er niet. Dit omdat het ondernemers remt in hun groei waardoor de economie en de welvaart achteruitgaat.

De heer Eggermont geeft aan dat de fractie zich afvroeg waar de gemeenten zijn als het gaat over bedrijventerreinen. Spreker heeft het idee dat de provincie dit punt van ruimtelijke ordening nu aan het trekken is. Spreker leest dat er voor ambitieniveau 2 externe financiering gezocht worden. Voor ambitieniveau 1 is 3 miljoen per jaar nodig, wat optelt tot 12 miljoen en dat 4,8 miljoen nodig is per jaar voor ambitieniveau 2. De SP vindt dit prima stappen maar de hoop is wel dat wat er wordt geïnvesteerd in het verder opbouwen van OMU ook daadwerkelijk revolverend is. Voor de rest kan de fractie instemmen met het Statenvoorstel.

De heer Van den Dikkenberg stelt dat na het lezen van het Statenvoorstel de fractie zich drie vragen heeft gesteld; wat willen we bereiken, hoe kunnen we dat bereiken en hebben we ervoor over wat er gevraagd wordt? De SGP is voor een meer intens ruimtegebruik van bestaande bedrijventerreinen, dit stond ook in het verkiezingsprogramma van de SGP. Als uitbreiding noodzakelijk is dan vindt het college de SGP aan haar zijde. Dit juist om werkgelegenheid te kunnen faciliteren voor onder andere statushouders. Spreker meent dat de groei zich weer zal doorzetten, zeker met meer mensen in de regio. De fractie ziet dit als logisch gevolg van ruimtelijk beleid binnen de kaders van het economisch beleid wat al vastgesteld is. Het is een concretisering van de kaders en van wat ruimtelijk mogelijk gemaakt gaat worden. Spreker vindt het ook mooi om te zien wat het nu kost. Er kunnen veel plannen gemaakt worden maar nu is het eens concreet en spreker vindt de OMU daarvoor een goed vehikel, spreker heeft er vertrouwen in dat daar genoeg ervaring zit om te kunnen acteren. Het vraagt wel lef en de overheid is daarin niet altijd gelukkig geweest, dus oplettendheid is gewenst. Spreker meent dat de onrendabele top wat zonnig ingeschetst wordt. De fractie heeft het daar echter wel voor over gezien de winst op het ruimtegebruik. Er is wel een kwaliteitsslag te maken, ook voor de werknemers en de fractie heeft daar de investering graag voor over. De fractie zal het Statenvoorstel dan ook steunen.

Mevrouw Hoek geeft aan dat 50PLUS het begrijpelijk vindt dat uitplaatsing soms nodig is bij knelsituaties binnen woongebieden en kleine kernen. Iedereen is ooit begonnen in een schuurtje en is toen verder uitgegroeid. Die schuurtjes hebben in veel gemeenten een bepaalde bestemming gekregen en die is er nooit afgehaald. Soms kopen ontwikkelaars die grond op en verkopen de grond vervolgens door. Zo kan er binnen een cluster van woningen een timmerfabriekje ontstaan waar de bewoners niet blij mee zijn.

De categorie 2 van vroeger is door de VNG soms opgewaardeerd naar 3.1 en daardoor kun je op plaatsen waar je het niet wilt bedrijfsactiviteiten krijgen. Dit terwijl de bedrijventerreinen zijn ontwikkeld om dit soort uitplaatsingen te kunnen doen.

Daarnaast zijn er bedrijventerreinen voor wonen en werken. Deze zijn begonnen met categorie 2 tot 3 en hier wordt ook gewoon. Spreker vraagt er aandacht voor dat als deze terreinen door worden ontwikkeld in de gaten gehouden moet worden gehouden dat daar niet alles, met een hogere categorie, naar toe kan omdat er de bestemming wonen en werken voor is en het woon- en werkklimaat wordt verstoord door ontwikkelingen die daar niet bij passen.

Daarnaast komt het voor dat een bedrijventerrein bijvoorbeeld de bestemming garage of parkeren heeft doorverhuurd wordt aan derden die het terrein voor totaal iets anders gebruiken dan waar het voor bedoeld is. Spreker vraagt hier aandacht voor omdat juist bedrijventerreinen in de lage categorie vaak ontwricht worden. Spreker vraagt waar de gemeente is. Veel van dit soort zaken gebeurt op gemeentelijk niveau en spreker meent dat vergunningen, zeker als ze afwijken van het bestemmingsplan, getoetst te worden door de provincie. Spreker vraagt hier ook aandacht voor.

De heer Kocken licht toe dat toen voor de eerste keer in deze Statenperiode over intensivering van bedrijventerreinen werd gesproken de fractie wat sceptisch was over de verwoorde ambities. Er kan natuurlijk gekeken worden of er efficiënter omgegaan kan worden met de beschikbare ruimte, de VVD wil ook dat er gewoon kan worden in de provincie en dat er plek is voor natuur en voor landbouw. Vervolgens kwam de behandeling van de economische visie en de Omgevingsvisie en het voorstel dat er nu ligt is volgens spreker boter bij de vis.

De heer Dercksen stelt dat de VVD aangeeft dat je niet eindeloos door kunt gaan. Spreker meent dat er een rij kabinetten is geweest die eindeloos is doorgedaan met het binnenhalen van mensen en vraagt wat er gedaan gaat worden als er 100.000 man per jaar bijkomen. Zij moeten kunnen werken, wonen en recreëren en zo lang dit het beleid is wordt er volgens spreker eindeloos doorgedaan.

De heer Kocken stelt dat dit voorstel een poging is om een alternatief te bieden voor het uitbreiden van de ruimte die nodig is. Er wordt gekeken of er efficiënter met de ruimte omgegaan kan worden en of problemen die er nu zijn op bedrijventerreinen opgelost kunnen worden. De VVD staat daar positief tegenover.

De heer Dercksen vraagt om antwoord op zijn vraag. Spreker meent dat er wel eindeloos door wordt gegaan. De heer Kocken antwoordt dat je niet eindeloos door kunt gaan omdat je anders eindeloos ruimte zou hebben. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden en de VVD staat er zo in dat het wil kijken wat er met de bestaande ruimte gedaan kan worden. De fractie was aanvankelijk wat sceptisch met betrekking tot meervoudig ruimtegebruik omdat machineparken stapelen niet het meest gemakkelijk is. Echter, er zijn wel andere vormen mogelijk.

Er waren voor de zomer een aantal informatiesessies en dat waren volgens spreker goede sessies. Toen kwam het Statenvoorstel met daarbij een aantal rapporten en toen begon het te schuren. Dat heeft vooral te maken met wat er verstaan wordt onder de verschillende ambitieniveaus. In de rapporten worden verschillende omschrijvingen daarvan gebruikt en spreker vraagt waar ja tegen wordt gezegd als met dit voorstel wordt ingestemd en welke cijfers met betrekking tot vierkante meters, hectares en euro's daaraan vast zitten.

Er zijn voor de VVD de volgende aandachtspunten: zorg ervoor dat de belastingbetaler het schip niet in gaat, al wordt daar op getoetst. Er zijn ondernemers die via sobere huisvesting tot een nettoresultaat komen en zorgen voor werkgelegenheid en daar moet zorgvuldig mee worden omgegaan. De provincie moet dan niet zeggen dat het wil dat dat pand er anders uit komt te zien en dat de huur dan omhooggaat.

De gedeputeerde wordt gevraagd aan te geven hoe de ambitieniveaus in de verschillende rapporten zich inhoudelijk als financieel tot elkaar verhouden. Gevraagd wordt hoe tot de twee ambitieniveaus die in het Statenvoorstel staan genoemd is gekomen en wat daar de financiële onderbouwing van is.

De fractie dacht dat ambitieniveau 1 en 2 twee verschillende lijnen waren, waarbij eerst met de rotte kiezen aan de slag gegaan zou worden, en dat er bij ambitieniveau 2 nog wat dingen uitgezocht zouden gaan worden. In de beantwoording van de vragen wordt echter aangegeven dat deze ambitieniveaus samenhangen en dat daar geen knip in aangebracht kan worden. Echter, bij beslispunt 3 wordt wel een knip gesuggereerd. De fractie staat sympathiek tegenover ambitieniveau 1 maar met betrekking tot ambitieniveau 2 stelt de fractie voor om eerst de zaken uit te zoeken en dan bij de Staten terug te komen.

Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat de governance nog uitgezocht moet worden. Op de website van de OMU staat nu dat waar mogelijk de regels van de governance worden gehanteerd en uit de beantwoording blijkt dat dit in de toekomst nog gespecificeerd moet worden. Voor de fractie is dit een hard punt omdat dit ook

impliceert dat er situaties kunnen zijn waarin dit niet mogelijk is. Spreker stelt dat de governancecodes er niet voor niets zijn en meent dat aan de voorkant duidelijk moet worden gemaakt wanneer deze niet gevolgd kunnen worden.

Met betrekking tot technische vraag 4 wordt gesteld dat er in de plannen voorbeelden van meervoudig ruimtegebruik worden genoemd zoals sport. De fractie vindt dat prima. Een van de sporen is echter het tegengaan van oneigenlijk gebruik en sport valt daarbuiten omdat dat ook elders gehuisvest kan worden. Gevraagd wordt of oneigenlijk gebruik nu aangepakt gaat worden om ander oneigenlijk gebruik toe te staan. De rol van gemeenten is ook al door andere sprekers genoemd. Er staan positieve woorden in de beantwoording van de vragen door GS en spreker vraagt of dat wat harder gemaakt kan worden en dan vooral waarom de inschatting is dat financieel gezien gemeenten niet mee gaan doen. Spreker kan zich voorstellen dat gemeenten het interessant vinden om op eigen industrieterreinen aan de slag te gaan.

Spreker vraagt of de evaluatie inhoudt dat er over drie of vier jaar een go/nogomoment is over de aanpak. Spreker dankt alle mensen die aan dit plan hebben meegewerkt. Er is veel werk verzet maar het is lastig om er grip op te krijgen.

Mevrouw Welschen geeft aan dat de CDA het als taak voor de overheid ziet om heldere, meerjarige duurzaamheidsdoelen te stellen, belemmeringen weg te nemen en investeringen aan te jagen. Het CDA staat ook voor een lange termijnperspectief en betrokkenheid met het oog op toekomstige generaties. Daar past dit plan in hoofdlijnen goed bij en daarom kan het CDA dit plan ook steunen.

In beslispunt 1f staat de doelstelling om 20 tot 30% van de behoefte aan extra bedrijventerrein, ongeveer 85 hectare, te accommoderen door intensivering van het vloeroppervlak op bestaande terreinen en spreker vraagt wat er gebeurt met de andere 70 tot 80 van de behoefte aan extra ruimte en of dit wel of niet ontwikkeld gaat worden en of dit ten koste gaat van bijvoorbeeld groen.

Mevrouw Rikkoert geeft aan namens collega Koerts het woord te voeren. Spreker stelt dat het voorliggende voorstel een veelomvattend en complex onderwerp bevat en geeft een compliment voor de manier waarop het voorstel is geformuleerd, ondanks de complexiteit is het toch helder uiteengezet. De fractie heeft zich afgevraagd of er vertrouwen is in de voorgestelde aanpak en of daarmee het gestelde doel kan worden bereikt. De doelen zijn het verantwoorde ruimtegebruik, goede omgang met de leefomgeving, de juiste randvoorwaarden voor bedrijven met een ruimtevraag. Er zullen weinig bedrijven en gemeenten zijn die tegen deze doelen zijn, het wordt pas spannend als deze doelen worden vertaald in een aanpak en keuzes. De ChristenUnie heeft vertrouwen in de aanpak. De OMU is de juiste partij om hier vorm en inhoud aan te geven. De scheiding tussen economische en niet-economische entiteiten lijkt de fractie belangrijk om risico's te beperken en het is goed dat dit wordt onderzocht. In het voorstel komt 30 miljoen beschikbaar om het investeringsvermogen te vergroten. Dit is verdeeld over 12 miljoen voor de onrendabele investeringen en 18 miljoen voor investeringen die rendement moeten opleveren en een revolverend karakter hebben. Dit is veel geld maar er zullen toch keuzes gemaakt moeten worden. Ook met 30 miljoen kan niet alles en juist de keuzes bepalen het succes van de aanpak. Gevraagd wordt wie bepaalt wat er in welke volgorde wordt opgepakt en wat daarbij de doorslaggevende factor is, de vraag naar ruimte of de behoefte aan verduurzaming. De belangen van de betrokken partijen lopen niet altijd gelijk met de geformuleerde doelstellingen van de provincie. Zo hebben gemeenten ook belang om ruimte te bieden aan bedrijven, bijvoorbeeld in het kader van lokale werkgelegenheid. Gevraagd wordt hoe hier mee omgegaan wordt en in hoeverre dit de gestelde doelstellingen bedreigt. Met antwoord op deze vragen kan de ChristenUnie een afweging maken over dit voorstel.

De heer De Droog geeft aan dat D66 zich in dit verhaal herkent en in wat tijdens de informatiesessies is besproken. Het is goed om te zien dat wat eerder aangegeven is, dat er ruimte is, nu opgepakt wordt. Er ligt een grote vraag in de provincie en een deel daarvan wordt op deze manier ingevuld. Wat D66 betreft moet ook gekeken worden waar nog meer ruimte om te ontwikkelen ligt. Spreker vraagt waar de prioriteit gelegd wordt. Er zijn veel bedrijventerreinen bekeken en gesteld wordt dat wordt gefocust op verpauperde en onbenutte locaties en verouderde en structureel leegstaande kantoren op bedrijventerreinen. Spreker vraagt of hier ook een criterium in zit van waar de behoefte van de markt zelf ligt.

De fractie is benieuwd waar de provincie als overheid zichzelf bij het tweede ambitieniveau criteria oplegt met betrekking tot het in de markt treden. Gevraagd wordt of daar een kader voor is, of daar afspraken over gemaakt kunnen worden en wat voor de provincie en wat voor de gemeente is. Het is spreker niet helemaal duidelijk wat er nu concreet opgepakt gaat worden.

Naast de andere ambities van de provincie is ruimte voor bedrijventerreinen een belangrijk punt. Spreker zoekt naar hoe dit gemonitord gaat worden. Spreker meent dat het goed is als er een target wordt gesteld over wanneer het succesvol is. De criteria nu geven richting maar niet een beeld van hoe succes er uit zou kunnen zien. Spreker vraagt of er voldoende kaders zijn in de fase naar de ontwikkeling toe, of er voldoende vraag is vanuit de markt en of de provincie voldoende schuifruimte heeft om dit in beweging te zetten.

De heer Dercksen stelt dat het beeld beklijft dat men het idee wel aardig vindt en dat men wel gaat zien hoe het afloopt. Spreker stelt dat als de provincie een oud pand zou willen kopen, de eigenaar dan al meerdere mensen heeft gesproken die het willen kopen. Als het een oud pand is en de huur laag is, heeft de belegger waarschijnlijk toch een rendement van 10% of meer. Als je zo een pand als provincie zou willen kopen zul je dus heel veel moeten betalen om het aantrekkelijk te maken en spreker vraagt of het een taak van de overheid is om zo met belastinggeld om te gaan.

De heer De Droog herkent dit dilemma. Echter de provincie heeft gezien de schaarse ruimte in de maatschappelijke opgave en dan speelt de vraag wat je de taak van de overheid vindt en wat de taak van de markt. Spreker durft op voorhand niet te zeggen hoe dat er in ideale zin uit zou moeten zien maar wil wel beweging creëren om de dingen die de overheid mooi vindt voor elkaar te krijgen. Hier zit een onderhandelingsverhaal achter en de OMU die daar op stuurt, zal daar volgens spreker rekening mee houden. De heer Dercksen stelt dat de heer De Droog de vraag ontloopt. Spreker kent een mooie plek in Doorn voor woningbouw maar dat daar nu de sociale werkplaats is gevestigd en vraagt wat nu te doen. Mensen die in oude, lelijke gebouwen werken moeten ook een plek hebben om te kunnen werken.

De heer De Droog stelt dat iedere casus dit soort dilemma's opwerpt. Daarom wil spreker kaders meegeven aan de OMU zodat deze dilemma's gewogen kunnen worden. Dat is de reden waarom gevraagd is of de provincie werkgelegenheid of duurzaamheid belangrijk vindt. Wat de fractie betreft is dit een invulling die primair is gericht op de vraag naar bedrijfsruimte waarbij gesteld is dat het mogelijk is om te intensiveren op de bestaande terreinen. Tegelijkertijd ziet de fractie kansen om andere zaken als verduurzaming daar in mee te nemen.

De voorzitter schorst de vergadering om 11.08 uur.

De voorzitter heropent de vergadering om 11.13 uur.

Gedeputeerde Strijk dankt de commissie voor alle vragen.

De gedeputeerde is het met GroenLinks eens dat het roer omgegooid wordt. De aanpak is wezenlijk anders en uniek in Nederland. De provincie richting ruimte is anderhalf jaar bezig geweest om dit goed voor te bereiden en te onderbouwen en de gedeputeerde is blij dat er degelijk werk ligt. Gevraagd werd waarom dit niet eerder is gedaan en de gedeputeerde geeft aan dat de druk op de ruimte nu zo groot is dat het nodig is en het is het huidige denken dat er veel zorgvuldiger omgegaan moet worden met de schaarse ruimte, het groen en de natuur. De specifieke onderbouwing van het MKBA-rapport doet de gedeputeerde graag technisch af. Het onderzoeksbureau heeft zelf de prijs voor de CO2 bepaald.

De heer Bart stelt dat de bredere vraag is dat het belangrijk is dat, ook voor ander beleid, de CO2-prijs goed wordt ingevuld. Er zijn bij verschillende gemeenteraden initiatieven om ervoor te zorgen dat er een wetenschappelijk onderbouwde prijs komt. De provincie zou hier een stelling over in kunnen nemen meent spreker en vraagt of de gedeputeerde het daar mee eens is.

Gedeputeerde Strijk stelt dat als de prijs meer in de lijn zou lopen dan GroenLinks verwacht dit plan nog positiever zou hebben uitpakkt. Voor het vraagstuk van vandaag zou dit dus niet tot een ander besluit leiden. Ten principale zou de gedeputeerde hier wel een keer op terug willen komen op een ander moment.

Er werd gevraagd hoe om wordt gegaan met circulair bouwen. De provincie zal de belangrijke inspanningsverplichtingen hier omheen oppakken. Omdat dit het beleid is neemt de gedeputeerde dit heel serieus. De gedeputeerde weet niet of het altijd zal lukken en wil dit punt bij de evaluatie meenemen.

De gedeputeerde licht toe ook op zoek te zijn naar landelijke financieringspotjes. Het ministerie van Economische Zaken heeft echter geen beleid op de ruimtelijke economie, maar de gedeputeerde heeft uit gesprekken wel geleerd dat men daarnaar gaat kijken omdat het ziet dat de druk op de ruimte toeneemt. Wellicht wordt dit plan wel als pilot gezien.

Er is gevraagd of een evaluatie na vier jaar te vroeg is. De gedeputeerde erkent dat het snel is. Als de Staten met het voorstel instemmen zullen er nog formaliteiten geregeld moeten worden en het kan een paar jaar kosten voordat alles daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. In 2024 kan worden laten zien hoeveel meters gemaakt zijn al zullen dit nog deels plannen zijn. De gedeputeerde meent dat als je iets heel nieuws gaat doen, je ook na vier jaar moet kunnen aantonen dat het werkt. Als dan toch blijkt dat het allemaal veel weerbarstiger is, dan moet dat ook met elkaar besproken worden. Het tussentijds temperatuur is dus wel een go/nogo maar de gedeputeerde staat er positief in.

Het STEC heeft onderzocht hoeveel ruimte nodig is voor bedrijventerreinen in de komende 10 tot 15 jaar, dat is meer dan 300 hectare. De provincie stelt dat daarvan 20 tot 30%, 85 hectare, door intensivering wordt ingevuld. Vijf tot tien procent wordt niet ingevuld, hebben de Staten vastgesteld, de rest wordt ingevuld met nieuwe bedrijventerreinen. Veel ondernemersverenigingen hebben aangegeven dat dat te weinig is en vanuit die richting is er dus druk. Als de Staten een hogere ambitie hebben dan hoort daar ook een prijskaartje bij en de gedeputeerde roept op om dit nu eerst te gaan doen, om aan te tonen dat het kan. Eventueel kan de ambitie na vier jaar verder worden verhoogd maar de gedeputeerde vindt dit al een forse ambitie.

De heer Bart geeft aan bedoeld te hebben dat zijn punt was gericht op de overige 60%. Het scenario hoog wordt gebruikt om te bepalen wat er nu gedaan gaat worden aan intensivering. Echter, crisissen worden niet voorzien en als er weer een crisis komt dan zal er waarschijnlijk minder ruimte nodig zijn. Spreker vraagt zich sowieso af of de ambitie zo lang zo hoog kan zijn.

Gedeputeerde Strijk stelt dat dit aansluit bij de vraag van de PvdD over het effect van corona op de behoefte aan ruimte. Er is met de Staten afgesproken dat de vraag naar ruimte elke drie jaar herijkt wordt. Als later blijkt dat er minder nodig is dan 330 hectare dan is het steeds goed om op deze 85 hectare in te zetten. Het zou ook meer dan 330 hectare worden omdat uit het rapport ook blijkt dat de circulaire economie meer ruimte nodig heeft. Het is dus cruciaal om dit goed te blijven monitoren.

De heer Dercksen stelt dat corona geen invloed heeft op de ruimtebehoefte van bedrijventerreinen. Er is een beperkt effect op kantoren.

Gedeputeerde Strijk deelt met de heer Dercksen dat corona op bedrijventerreinen minder invloed heeft en dat de invloed op de kantorenmarkt nog gezien moet worden.

De heer Dercksen meent dat de invloed op de kantorenmarkt niet groot kan zijn omdat deze markt voor een groot deel al is gesaneerd door de vorige crisis.

Gedeputeerde Strijk geeft richting de heer Suna aan dat adaptief bijsturen cruciaal is. Daarom is er met de OMU een professionele organisatie die goed kan handelen en als aandeelhouder zal de gedeputeerde de Staten goed informeren.

Er werd gevraagd waarom waarschijnlijk 12 van de 30 miljoen niet zal terugkomen. Dit heeft te maken met het gegeven dat er beleggerswaarde zit op een pand waarvan de provincie denkt dat het het ruimtebeslag ervan maatschappelijk gezien beter kan benutten. Zelfs een bijna lege hal van dertig jaar oud, afgeschreven is en met een kleine huuropbrengst heeft nog steeds waarde. De provincie kan denken dat de hal grotendeels leeg is en dat het ongewenst is om een stuk weiland op te offeren voor nieuwe bedrijfsruimte maar moet er dan wel rekening mee houden dat voor de eigenaar de hal nog steeds waarde kent. Dit is een stukje marktimperfectie omdat je maatschappelijk gezien kunt streven naar een hogere opbrengst maar de eigenaar daar geen belang bij heeft omdat hij zijn beleggerswaarde heeft. Dat verlies zit in de 12 miljoen.

Ambitieniveau 1 vindt plaats op individueel niveau en bestaat uit het vervangen van een hal of een solitair kantoorpand. Ambitieniveau gaat er van uit dat als je een bredere ontwikkeling voor je ziet, met meerdere panden bij elkaar waarbij een van de panden nog verhuurd is, en de overige eigenaren het een goede ontwikkeling vinden. Dan voer je met de nog verhurende eigenaar een ander gesprek dan met de overige eigenaren. Niveau 2 gaat dus uit van een bredere gebiedsontwikkeling met meerdere panden en waarbij wellicht ook andere aanpassingen van de openbare ruimte nodig zijn. Het verlies om de ontwikkeling op gang te brengen is daarbij dus groter.

Mevrouw Hoek stelt dat bij grotere bedrijventerreinen, waar panden leeg staan, deze toch belangrijk zijn voor de balans van de pensioenfondsen van bedrijven en vraagt hoe de gedeputeerde daar mee omgaat.

Gedeputeerde Strijk beaamt dat dat complex is. Geen enkele eigenaar heeft er echter belang bij dat een pand lang niet wordt verhuurd. Op korte termijn kan het voor het pensioen belangrijk zijn maar op de lange termijn moet er een duurzaam en toekomstvast financieel model zijn. De gedeputeerde meent dat je op dat gespreksniveau altijd met eigenaren in gesprek kunt gaan.

De gedeputeerde vervolgt en licht toe dat de opdracht aan de OMU taakstellend is. Het verlies mag nooit groter worden dan 12 miljoen. Als het duurder wordt dan gedacht bij de eerste ontwikkelingen dan zal de gedeputeerde eerder bij de Staten moeten terugkomen. Het zou ook kunnen meevallen en kan er meer renderend worden ingezet dan gedacht. 100% renderend zal echter niet gebeuren meent de gedeputeerde.

De heer Eggermont vraagt of er ook op wordt gestuurd hoeveel vierkante meters er getransformeerd zijn.

Gedeputeerde Strijk beaamt dat het doel is om meer vierkante meters te realiseren op bestaande bedrijventerreinen. De gedeputeerde had begrepen dat de vraag van de heer Suna was of het verlies ook groter dan 12 miljoen kan worden en dat is dus niet het geval.

De heer Kocken stelt dat het dan ook kleiner zou kunnen worden en dat er minder ingestopt kan worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat de Staten bij de evaluatie met de nieuwe cijfers, wanneer duidelijk is wat er nodig is voor de 11 jaar daarna, kunnen herijken.

De heer Kocken vraagt of ook de taakstelling beperkt kan worden door bijvoorbeeld te zeggen dat het maximaal vijf miljoen mag kosten.

Gedeputeerde Strijk stelt dat het college met dit voorstel komt. Om beide ambitieniveaus in gang te zetten, wetende dat je dan soms moet investeren in de openbare ruimte en dat je soms de beleggerswaarde hebt bij te dragen, dat optelt tot 7,9 miljoen. Dit staat nu voor 3 miljoen per jaar in het voorstel, dat is fors lager dan wat de gedeputeerde prognosticeert. Dat is flink taakstellend en dat is ook omdat de gedeputeerde nog met andere

partijen in gesprek wil gaan voor een bijdrage. Nog verder inperken zou de gedeputeerde geen slagruimte geven om te gaan handelen.

De heer De Droog stelt dat er geen criteria zijn opgenomen voor de gewenste participatie van andere partijen in het plan en vraagt of daar bewust voor is gekozen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat die bijdrage 4,9 miljoen is.

De heer De Droog vraagt of de gedeputeerde verwacht dat partijen voor een bepaald percentage meedoen.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat niet generiek te durven te zeggen, dat is maatwerk. Er is meer dan 85 hectare die ingevuld zou kunnen worden blijkt uit de lijst uit het rapport. De gedeputeerde gaat ervan uit dat gemeenten dit ook willen en zullen bijdragen. De gemeente heeft ook een belang en op de casuïstiek moeten de gesprekken gevoerd worden. Dat het college 3 miljoen per jaar voorstelt terwijl de behoefte groter is geeft aan dat het altijd om partnerschappen gaat. Zowel gemeenten als eigenaren hebben bij te dragen aan deze maatschappelijke ontwikkeling.

De heer Dercksen vraagt of er een grens is aan wat teveel wordt betaald aan een verkoper. Gevraagd wordt of een ander instrument dat de OMU heeft, het aanbieden van een financieringsinstrument aan een belegger om zelf elders iets anders te bouwen niet interessanter is. Spreker meent dat dat goedkoper is.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat het feit dat de OMU 30 miljoen aandelenkapitaal gestort krijgt en daar van 18 miljoen revolverend inzet betekent dat de provincie via de OMU ook financier kan zijn.

Het kan gebeuren dat een partij overvraagt maar bij de OMU werken professionals en daarnaast zijn er meer plekken die ontwikkeld kunnen worden. Het zijn allemaal maatwerkgesprekken en de gedeputeerde gelooft in de uitvoeringskracht van de professionals van de OMU.

De heer De Droog vraagt of er voldoende maatregelen in gedachten zijn op het gebied van integriteitsmanagement.

Gedeputeerde Strijk stelt dat er bij dit toenemende bedrag aan de OMU ook weer naar het risicomanagement gekeken moet worden. De aandeelhouder heeft er belang bij om de directeur in vrijheid te laten handelen maar moet ook borgen dat processen rondom integriteit goed geborgd zijn.

De gedeputeerde vervolgt en geeft richting de PvdD met betrekking tot de blue port aan dat de kans op een ontwikkeling bij een bedrijventerrein waar transport over water plaatsvindt onderdeel van de business case is, maar dat hier niet specifiek op wordt ingezet.

De PVV heeft gesteld dat dit plan niet gericht zou zijn op het faciliteren van ondernemerschap. De gedeputeerde weerspreekt dat, de provincie wil ondernemers de ruimte geven. Een deel moet op nieuwe bedrijventerreinen en veel moet op bestaande terreinen komen door meer meters vastgoed toe te voegen. Dat is in het belang van ondernemers.

De heer Dercksen geeft aan dat niet alle wensen voor bedrijfsruimte wordt toegekend, dit betreft 5 tot 10 procent. Spreker vindt dit een rem op de economie en het ondernemerschap.

Gedeputeerde Strijk stelt dat het college en de Staten ervoor kiezen om in deze provincie met schaarse ruimte het niet vanzelfsprekend te laten zijn dat alle ruimtevragen worden ingevuld op een stuk weiland. Daarnaast wordt gezegd dat sommige typen werkgelegenheid beter in andere provincies kan zitten. Als er relatief weinig arbeidsplaatsen zijn op de vierkante meter dan is het soms beter dat te laten landen in een provincie waar de ruimte minder schaars is.

De gedeputeerde noemt het feit dat er beleggerswaarde kan zitten op een pand dat maatschappelijk niet rendeert marktperfectie. Dan moet er geïntervenieerd worden. Als het aan de markt overgelaten wordt zie je dat je winst kunt maken bij de overgang van bedrijventerrein naar woningbouw, grote distributiehallen en veel kleine opslagruimtes. De provincie wil echter soms ook ruimte voor een loodgieter of een installatiebedrijf en dat gaat. De heer Dercksen stelt dat de gedeputeerde het marktfalen noemt als de markt niet doet wat hij zegt.

Gedeputeerde Strijk geeft aan dat de MKBA laat zien dat de manier waarop de economie is ingericht het falen van de markt laat zien. Bepaalde baten zitten niet automatisch in de prijs en de afweging van een individuele belegger. Dat is een imperfectie en dan kun je als overheid interveniëren.

Er is gevraagd waar de gemeente is. De gedeputeerde licht toe dat de gemeenten een cruciale rol hebben, de samenwerking lukt alleen als zij meedoen. In de regionale programmeringsgesprekken is hierover gesproken en de gedeputeerde heeft geproefd dat gemeenten mee willen doen. De provincie is begonnen met het stellen van wensen door aan te geven dat 30% van de theoretisch berekende ruimte ingevuld wordt door intensivering.

De heer Kocken stelt dat eerder is gesproken over het belang van subregio's en vraagt op welk niveau het gesprek over de ruimtebehoefte wordt aangegaan en wat er aan intensivering gedaan kan worden.

Gedeputeerde Strijk antwoordt aan drie tafels over regionaal programmeren te praten, de regio Amersfoort, de U16 en de Foodvalley-gemeenten. Daar komt het dus samen. De rapporten laten zien dat in sommige regio's de druk op de markt groter is dan bij andere. Dat helpt bij het op gang brengen van ontwikkelingen. De gedeputeerde heeft geproefd dat de gemeenten ook eigenaarschap voelen en meent dat hij er met de gemeenten uit gaat komen.

De gedeputeerde vervolgt en stelt dat is voorzien dat het aandelenkapitaal met 12 vermindert. 18 miljoen is revolverend en dat is nadrukkelijk het doel. Het kan voorkomen dat je een lening verstrekt die negatief uitpakt maar grond en vastgoed kennen een vrij hoge mate van zekerheid.

Richting de heer Van den Dikkenberg merkt de gedeputeerde op dat hij blij is dat hij kan bijdragen aan een deel van het SGP-programma. De politieke vraag of je er het geld er voor over hebt is de vraag die de Staten moeten beantwoorden. De maatschappelijke winst die behaald wordt is volgens het college veel groter dan de investering die wordt gedaan.

Mevrouw Hoek uitte haar zorg dat als er onvoldoende bedrijventerreinen zijn er bedrijvigheid met overlast kan komen in een gebied met omwonenden. Daarom is het belangrijk om de milieucategorieën op de bedrijventerreinen te bewaken. Dit voorstel draagt bij aan voldoende ruimte, ook voor de categorieën met geurcontouren of geluidsoverlast.

Mevrouw Hoek geeft aan ook de woonwijken te bedoelen waar gekke bestemmingen op zitten en woon-werk-bedrijventerreinen. Er gebeuren ontwikkelingen op bedrijventerreinen die anders zijn dan waar het terrein voor is bedoeld. Daar vraagt aandacht voor.

Gedeputeerde Strijk herkent dit signaal. Handhaving ligt meer op gemeentelijk niveau. De provincie heeft de rol om te kijken of de milieucategorieën de ruimte krijgen in de provincie.

De gedeputeerde is blij om te horen dat de heer Kocken dit plan als boter bij de vis ziet. De gedeputeerde heeft de ambitieniveaus al toegelicht. Het kan voor komen dat je begint bij een individuele hal maar aanvoelt dat je ook iets anders mee moet nemen. Er kan dus geen knip gezet worden tussen niveau 1 en 2. In de praktijk zal dus blijken dat er soms een bredere gebiedsontwikkeling op gang moet komen en dat vindt de gedeputeerde goed omdat daar winst mee te behalen is. In de besluitekst staat dat het vooral bij ambitieniveau 1 zit maar dat je ook bij ambitieniveau 2 zult komen. Als dat lukt dat gaat er relatief meer geld bij omdat het duurder is om zo een ontwikkeling op gang te brengen. Er zou over vier jaar bij de evaluatie dus opnieuw een vraag om financiën kunnen komen. Bij niveau 2 moet een aantal dingen goed geborgd worden, samen vastgoed ontwikkelen kan lijken op staatssteun. Dit zal worden voorgelegd bij de Europese Commissie. Dat zal een aantal maanden kosten maar het is een plan voor 15 jaar. De provincie kan alvast aan de slag met niveau 1 maar de gedeputeerde wil niveau 2 niet loslaten. De gedeputeerde begrijpt de verwarring over ambitieniveaus omdat in andere rapporten ook ambitieniveaus stonden beschreven.

De heer Kocken stelt dat eerder is gesproken over stimuleren, structureren en investeren en vraagt hoe dat zich tot dit verhoudt.

Spreker stelt dat de provincie van de VVD gisteren met ambitieniveau 1 aan de slag had mogen gaan en begrijpt dat er voor niveau 2 nog veel uit te zoeken is. Gevraagd wordt waarom daar zo veel tijdsdruk op zit om daar nu al een besluit te nemen.

Gedeputeerde Strijk stelt dat het in de praktijk kan voorkomen dat je op een terrein vier panden hebt waarvan er een nog is verhuurd. Soms is er dan een ontwikkeling te maken die veel mooier is als je alle vier de panden sloopt en die kans heb je maar één keer. De gedeputeerde wil als die kans zich voordoet dat niet laten lopen.

De heer Kocken heeft daar begrip voor. Er komt echter over een paar maanden meer duidelijkheid en gevraagd wordt waarom er dan deze maand een besluit van de Staten wordt gevraagd.

Gedeputeerde Strijk stelt dat de Staten, als zij het voorstel steunen, bereid zijn 30 miljoen te investeren in de OMU. Daarbij wordt de opdracht gegeven aan GS om te toetsen bij de EU. Als de Staten het principe afkeuren dan zou het zonde zijn om het onderzoekwerk nog te doen. Het principebesluit is om de opdracht aan GS scherp te maken en daarom is het besluit nodig.

De heer De Droog stelt dat met het besluit de allocatie van 30 miljoen wordt vastgesteld. dit bedrag is echter verbonden aan beide ambities. Gevraagd wordt wat gedaan wordt met deze allocatie als de EU zegt dat ambitieniveau 2 niet haalbaar is.

Gedeputeerde Strijk licht toe dat ambitieniveau een aantal juridische aspecten kent die getoetst moeten worden. Aanpassingen aan de openbare ruimte zullen niet snel als staatssteun worden gezien evenals het geven van een vergoeding voor verhuizen. Het risico zit vooral in het samen doen van een vastgoedontwikkeling. Dit komt vanuit de gedachte dat het vervelend zou zijn als de provincie alle kosten draagt en dat de baten voor de markt zijn. Daarom wil de provincie participeren. Als dit laatste niet blijkt te kunnen, de gezamenlijke vastgoedontwikkeling, dan kunnen nog wel de andere dingen uit ambitieniveau 2 gedaan worden.

De gedeputeerde licht toe dat er met betrekking tot de governance nog huiswerk te doen is. De gedeputeerde zal de Staten daarover informeren.

De gedeputeerde ziet de gemeenten als participant op projectniveau.

Over vier jaar zal nog niet alles af zijn omdat het plan 15 jaar loopt. Er moet na vier jaar echter wel een succesje te zien zijn. De gedeputeerde verwacht het niet maar als er na vier jaar nog niets is gerealiseerd dan zal er met de Staten gesproken moeten worden over hoe er anders met de ruimtevraag omgegaan wordt. In die zin zit er wel een go/no gomoment in de evaluatie.

Het CDA vroeg naar besluitpunt 1f. De gedeputeerde beaamt dat het klopt dat als je 20 tot 30% intensiveert je ook een deel doet op nieuwe locaties. Dat staat ook zo in de Omgevingsvisie. Als dit intensiveren goed werkt is de gedeputeerde niet tegen een hogere ambitie maar daar zit wel een prijskaartje aan vast.

Er is gevraagd wie de volgorde bepaalt en de gedeputeerde licht toe dat de organisatie van de OMU in de dagelijkse gang van zaken kijkt waar het meeste maatschappelijke rendement te halen is en waar de meeste bereidheid is van vastgoedeigenaren en gemeenten om mee te werken. De lijst met laaghangend fruit zit bij de stukken.

Er is gevraagd of het doel intensivering of verduurzaming is en de gedeputeerde licht toe dat het doel intensivering is, er moeten meer meters ruimte gevonden worden. Het is daarbij ondenkbaar dat je bij nieuwe investeringen in vastgoed niet ook meteen verduurzaamt.

D66 vroeg naar de behoefte van de markt zelf. De gedeputeerde geeft aan dat zal blijken welke partijen geïnteresseerd zijn in welke kavels.

Ook is gevraagd of de Staten voldoende kaders hebben meegegeven aan de gedeputeerde met betrekking tot de OMU en de gedeputeerde denkt daarbij aan de REA, de Omgevingsvisie, het jaarlijks kader programmeren voor wonen en werken en de RES en voor de gedeputeerde zijn de kaders dan ook helder. De OMU zal niets doen wat tegen provinciaal beleid ingaat omdat de provincie 100% aandeelhouder is.

Er werd gevraagd naar hoe gemonitord wordt en de gedeputeerde licht toe dat bij de begroting de Staten hier een concreet voorstel voor krijgen. Je moet weten hoeveel meters bruto vloeroppervlak je moet winnen op de 85 hectare. Er zullen 535.000 meters toegevoegd moeten worden in 15 jaar. Zo kan jaarlijks worden gezien of het einddoel wordt behaald.

Met betrekking tot de geheimhouding merkt de gedeputeerde op dat de stelposten van wat er bijgedragen bij ambitieniveau 1 en 2 moeten openbaar zijn. Deze bedragen hebben relevantie met de markt laat het rapport van Metafoor zien. Het noemen van de vierkante meterprijs van bedrijventerrein Deinselburg is onverstandig omdat je dan de eigenaar laat weten wat je bereid bent om bij te dragen. Meer generiek is dit besproken en het rapport laat zien dat het geen onzin is. Voor de gedeputeerde is een geheime bespreking niet noodzakelijk omdat je dan wellicht te veel de techniek in gaat.

De heer Kocken heeft gevraagd naar de verhouding tussen de ambitieniveaus en de drieslag stimuleren, structureren en investeren.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat als het ambitieniveau omhoog gaat, je het niet meer redt met alleen stimuleren. Om de ontwikkeling op gang te brengen zul je mee moeten investeren. Als de ambitie forser wordt zal de bijdrage om ontwikkelingen op gang te brengen toenemen. Bij ambitieniveau zal je soms met een gesprek en heel weinig euro's toch een ontwikkeling op gang kunnen brengen.

De voorzitter opent de tweede termijn en licht toe dat dit geheim kan als de leden in willen gaan op de cijfers uit de geheime stukken. De voorzitter meent dat dat voor het doel van het Statenvoorstel niet nodig is stelt voor om de tweede termijn openbaar te doen en achterliggende informatie niet te betrekken in het betoog. De vergadering gaat daar mee akkoord.

De heer Bart meent dat zijn vragen zijn beantwoord en wil later praten over de prijs van CO2.

De voorzitter stelt dat JA21 en de Lijst Bittich geen woordvoering hebben.

De heer Suna dankt de gedeputeerde voor de beantwoording. Spreker meent dat wel scherp moet zijn waar wat aan uitgegeven wordt en wat het heeft opgebracht en is benieuwd naar de uitwerking.

Mevrouw Jager dankt voor de beantwoording en is het er mee eens dat niets doen geen antwoord mag zijn op de onzekerheid.

De heer Dercksen geeft aan net over allerlei problemen te hebben gesproken en meent dat er ook casussen zijn die snel vlot zijn te trekken en dat de OMU die plekken waarschijnlijk ook op het oog heeft.

Spreker vraagt aandacht voor de rol van gemeente. Het is zijn ervaring dat die nogal wisselend is van gemeenten die zeggen: stuur niets in aan principeverzoeken omdat je toch geen antwoord krijgt tot wethouders die direct bij vastgoedeigenaren aankloppen om mee te werken aan een transformatie. Spreker zal hier in PS nog iets over zeggen.

De heer Van den Dikkenberg verwijst naar de pakhuizen die door het online winkelen toe zullen nemen. De gedeputeerde verwees daarbij naar andere provincies maar spreker meent dat ook daar een ruimtetekort is. Dit terwijl het college en sommige partijen wel honderden hectares willen gebruiken voor zonnepanelen. Spreker meent dat het pas dubbel ruimtegebruik is als daar dan een distributiecentrum onder ligt.

Mevrouw Hoek sluit aan bij de heer Dercksen. De gedeputeerde heeft gezegd dat het meeste valt onder het regime van de gemeente. Aanpassingen van bestemmingsplannen dienen echter door de provincie getoetst te worden. Spreker ziet die adviezen vaak en vraagt zich dan af waarom bepaalde zaken niet zijn meegenomen. De provincie zou breed moeten controleren wat er eigenlijk gevraagd wordt al moet de provincie ook kunnen vertrouwen dat het klopt wat het voor zich krijgt. Een extra check is soms wel nodig.

De heer Kocken heeft nog gevraagd naar de verhouding tussen oneigenlijk gebruik en meervoudig gebruik. Dit mag ook na de vergadering beantwoord worden. De gedeputeerde heeft aangegeven dat hij een principebesluit nodig heeft om aan het uitzoekwerk te kunnen starten en spreker vraagt of het vrijgeven van de middelen later zou kunnen.

Mevrouw Welschen dankt voor de beantwoording en de uitspraak dat een hogere ambitie mogelijk is. Spreker meent dat het een goed voorstel is.

Mevrouw Rikkoert dankt voor de beantwoording, dit was naar tevredenheid.

De heer De Droog dankt voor de beantwoording. Spreker is blij dat intensivering het doel is. Spreker worstelt met de vraag hoe je samen op resultaat kunt sturen. Wellicht kan nog een relatieve of kwalitatieve indicator toegevoegd worden.

Gedeputeerde Strijk zegt toe terug te komen op wat een goed moment is om de praten over de beprijzing van CO2.

De gedeputeerde geeft aan dat de Staten bij de jaarlijkse rapportages over de voortgang en zeker bij de evaluatie over vier jaar voldoende informatie op tafel moet liggen zodat de Staten hun controlerende en beslissende rol kunnen vervullen. Dat is voor de gedeputeerde een vanzelfsprekendheid.

Richting de SGP geeft de gedeputeerde aan dat hij deze discussie nu niet wil voeren. Bij een distributiecentrum zal in elk geval het vraagstuk van mobiliteit betrokken moeten worden.

De gedeputeerde geeft aan de woorden van mevrouw Hoek te hebben gehoord.

Richting de VVD merkt de gedeputeerde op dat er ook later besloten kan worden maar dat hij dat zonde zou vinden.

De afspraken die worden gemaakt over de samenwerking moeten passen bij wat daarover in Verbonden Partijen is gezegd. Het is echter aan het Dagelijks Bestuur om dat goed te borgen en daar mag de gedeputeerde op afgerekend worden. Als er nu niet besloten wordt, dan zal over vier maanden alles weer besproken worden omdat de Staten dan het hele voorstel weer terug krijgen. De gedeputeerde roept op om er een klap op te geven. De Staten weten dat hij nog huiswerk heeft en zal de Staten daar over informeren. De verantwoordelijkheden van PS en van GS moeten scherp gehouden worden.

De gedeputeerde geeft aan open te staan voor het toevoegen van een kwalitatieve indicator.

De gedeputeerde licht toe dat bijvoorbeeld een sportschool op een bedrijventerrein een vorm van oneigenlijk gebruik is. Die sportschool kan ook op een andere plek en als de ruimte op het bedrijventerrein schaars is dan is het zonde als de sportschool daar zit. Waar de provincie zelf aan de knoppen zit zal het de plekken invullen met functies waar de grootste schaarste zit. Dat betekent niet dat ondernemers worden weggejaagd maar het streven is om nieuwe toevoegingen binnen de vastgestelde kaders te doen.

De heer Kocken blijft het merkwaardig vinden dat het in de stukken een voorbeeld heeft gezien van sporten op het dak en dat een sportschool nu als oneigenlijk gebruik wordt gezien en spreker meent dat hier meer consistentie in kan zitten.

De heer Dercksen stelt dat dit college distributiecentra besmet heeft verklaard. De bedrijven die hier zijn gekomen hebben dat gedaan om economische redenen. Er kan wel gezegd worden dat deze bedrijven bijvoorbeeld in Brabant moeten gaan zitten dat betekent meer vrachtwagenkilometers en gevraagd wordt welke afweging de gedeputeerde dan maakt.

Gedeputeerde Strijk is het niet met de heer Dercksen dat het college de distributiecentra in de ban heeft gedaan. In het rapport van STEC wordt geraamd dat toekomstige ruimte voor bedrijvigheid 340 hectare beslaat. Daarvan wordt 20 tot 30% gevonden door te intensiveren. Daarmee zijn de distributiecentra niet in de ban gedaan. Het is wel een feit dat grond in Utrecht duurder is dan in Flevoland. Voor marktpartijen moet dat onderdeel zijn van de afweging waar ze zich vestigen. Er is nooit gezegd dat er geen distributiecentra bij mogen komen, wel is aangegeven te streven naar werkgelegenheid die relatief veel arbeidsplaatsen oplevert omdat dat logisch is in deze provincie met veel druk op de ruimte.

De heer Dercksen stelt dat de gedeputeerde eerder heeft gezegd dat ze beter naar een andere provincie kunnen gaan. Het verbaast spreker dat is niet afgewogen welke consequenties dat heeft voor het transport en gevraagd wordt welke overweging het college dan maakt.

Gedeputeerde Strijk stelt dat ze niet weg worden gestuurd. In het STEC-rapport van 2019 staat hoeveel distributiecentra er de afgelopen jaren bij zijn gekomen. De gedeputeerde heeft begrip voor de afweging die marktpartijen maken als ze zien dat de grond in deze provincie duurder is dan elders door de druk op de ruimte.

De voorzitter vraagt aan welke debaatgrootte de partijen denken.

De heer Bart denkt aan een klein debat.

De heer Derksen vindt een groot debat klein genoeg.

De heer Kocken sluit aan bij de heer Dercksen.

De heer Suna meent dat een klein debat voldoende is.

De heer De Droog vraagt welke vragen er nog zijn, er is al veel uitgewisseld. Spreker meent dat een klein debat voldoende moet zijn.

Mevrouw Rikkoert meent dat een klein debat volstaat.

De heer Van den Dikkenberg ziet dat collega's Dercksen en Kocken nog bespreekpunten hebben en opteert voor een normaal debat.

De heer Eggermont geeft ook de voorkeur aan een normaal debat.

Mevrouw Hoek denkt aan een klein debat.

Mevrouw Welschen stelt een klein debat voor.

De voorzitter stelt voor het op een normaal debat te houden.

2.5 Statenvoorstel Beleid opvolging MKB-(familie)bedrijven

De voorzitter licht toe dat op 2 februari een Statenbrief is gestuurd over dit onderwerp. Nu ligt het Statenvoorstel voor.

De heer Bart geeft aan dat uit de beantwoording naar voren is gekomen dat de gebruikte cijfers uit 2015 komen en gevraagd wordt of er geen recentere cijfers te vinden zijn.

Dit wordt weer uitbesteed en spreker vraagt of het niet verstandig is om deze expertise in huis op te bouwen in plaats van steeds geld uit te geven zonder dat er kennis in huis wordt opgebouwd.

De fractie kan dit voorstel steunen.

De voorzitter stelt vast dat JA21 en de Lijst Bittich geen woordvoering hebben.

De heer Suna geeft aan dat dit een uitwerking is van wat eerder is besproken. Er staan goede dingen in het voorstel. Wat spreker mist is hoe ondernemers met een migratieachtergrond in het geheel worden meegenomen omdat daar ook veel familiebedrijven zijn.

De heer Van den Dikkenberg vraagt waar de heer Suna leest dat het alleen gaat om familiebedrijven met een niet migratieachtergrond.

De heer Suna stelt dat dat niet in het voorstel staat. Er worden partners en brancheorganisaties genoemd en het blijkt dat ondernemers met een migratieachtergrond daar vaak geen lid van zijn. Zij hebben wel hun eigen verenigingen en dat zou een schakel kunnen zijn.

Mevrouw Jager kan uit het voorstellen niet halen of het ook landbouw en veehouderij betreft. In de pilot is de grootste groep melkveehouderijen en fokkerijen. Gevraagd wordt hoe dit te rijmen is met bijvoorbeeld het terugdringen van stikstof en CO2, verduurzaming en inkrimping van de veestapel. Gevraagd wordt of piekbelasters in Natura 2000-gebieden ook in aanmerking komen voor deze subsidie.

Het lijkt spreker niet logisch om als overheid aan de ene kant geld te geven aan bedrijven om te stoppen en aan de andere kant te stimuleren om door te gaan.

Spreker is er niet van overtuigd dat de doelgroep hier mee geholpen is. Er zijn al veel initiatieven en gevraagd wordt wat de provincie daar aan toe voegt en of de provincie op deze manier niet vooral de bedrijven die advies geven over bedrijfsopvolging subsidieert.

De heer Van den Dikkenberg geeft aan allerlei teksten over de landbouw te horen en vraagt of mevrouw Jager het niet eens is dat bij bedrijfsovername door een jongere generatie die toekomst in de landbouw wil gaan brengen een grote verduurzamingsslag te maken is.

Mevrouw Jager meent dat er zeker een verduurzamingsslag te maken is en dat dat in eerste instantie gaat over inkrimping van de veestapel. Als er bedrijven zijn die willen stoppen dan zou dat ook toegejuicht moeten worden.

De heer Dercksen geeft aan te hebben begrepen dat er ondernemersverenigingen zijn die bestaan uit louter immigranten. Dat lijkt spreker een kwalijke zaak omdat dit leidt tot segregatie en spreker wil deze mensen oproepen tot...

De heer Eggermont is benieuwd hoe de heer Dercksen aankijkt tegen de vrijheid tot vereniging.

De heer Dercksen geeft aan dat hij bezig was om op te roepen om aan te sluiten bij de beroepsgroepen. Spreker heeft niet gezegd dat de verenigingen verboden moeten worden.

Spreker meent dat het voorstel niets met corona te maken heeft maar dat het wel uit het coronapotje komt.

Spreker sterkt dat in de gedachte dat het college nog steeds geen idee heeft waar het met dat geld naar toe moet.

De heer Bart heeft gezegd dat een ambtenaar een ondernemer zou moeten gaan adviseren en spreker vindt dat een vreemde constructie. Als een ambtenaar dat goed zou kunnen zou hij een bedrijf in waardevolle adviezen moeten starten.

De heer Bart stelt dat als besloten wordt dat het maatschappelijk belang heeft dat bedrijven goede opvolging krijgen, dan hoeft niet alles met een winstoogmerk. Het is waarschijnlijk veel efficiënter om dit zonder winstoogmerk te doen. Als er een ambtenaar is die voldoende kennis kan opbouwen dan zou hij dat advies kunnen geven en hoeft geen ondernemer te zijn. Alles willen vercommercialiseren zegt volgens spreker meer over het wereldbeeld van de heer Dercksen. Voor GroenLinks is het niet nodig dat iedereen alles met winstoogmerk doet.

De heer Dercksen meent dat het wellicht meer zegt over het communistische wereldbeeld van de heer Bart zegt. Als je eerst een ambtenaar moet opleiden om goede adviezen te kunnen geven dan is dat het paard achter de wagen spannen.

De heer Suna stelt dat de heer Dercksen vaak woorden als 'kwalijk' gebruik als het gaat over minderheden of mensen met een kleurtje en dat vindt spreker kwalijk. Er zijn allerlei verenigingen en die gaan niet specifiek om afkomst.

De heer Dercksen vindt het kwalijk dat dit voorstel door de heer Suna naar etniciteit wordt getrokken. Het gaat om ondernemers en het maakt spreker niet uit waar die ondernemer geboren is. Iedereen moet ervoor in aanmerking komen. Spreker vindt het vervelend dat alles naar ras wordt getrokken. Mensen die hier zijn moeten gewoon meedoen en als zij zich hier thuis voelen zijn ze wat spreker betreft van harte welkom.

De vraag ligt volgens spreker voor hoe de belastingbetaler advies voor ondernemers gaat betalen. Spreker meent dat ondernemers daar waar zij advies nodig hebben mans genoeg zijn om dat zelf te zoeken en te financieren. De PVV zal daarom tegen het voorstel stemmen.

De heer Eggermont vraagt de gedeputeerde naar een specifieke argumentatie waarom dit uit het coronafonds moet worden betaald. Het lijkt alsof niet alle ondernemers mans genoeg zijn om voor opvolging te zorgen. Het gaat dan om het opzetten van staand beleid en dan kun je je afvragen of je het een provinciale taak vindt dat te doen en moet je dat wegen tegen andere dingen die je ook in de maatschappij doet. De SP is van mening dat er ondernemers zijn die niet mans genoeg zijn en vindt het nuttig dat de bedrijven door kunnen gaan.

De heer Van den Dikkenberg meent dat dit niet acuut of corona-gebonden is en vraagt naar een onderbouwing van de dekking. Inhoudelijk steunt de fractie het voorstel.

Mevrouw Hoek geeft aan het een mooi stuk te vinden met veel ambitie maar mist de kleine zelfstandigen erin. Juist in de kleine kernen zijn veel kleine zelfstandigen met een winkeltje en ook daar speelt opvolging.

In veel kleine kernen worden winkels niet gebruikt. De voormalig eigenaars wonen boven de voormalige winkel en houden de bestemming omdat het omzetten tot volledig wonen leidt tot een belastingaanslag. Dit raakt aan de ambitie van een vitaal platteland.

De heer Kocken sluit met betrekking tot de dekking uit het coronafonds aan op eerdere sprekers. Als het doel van het plan is om bedrijfsopvolging gemakkelijker te maken en ervoor te zorgen dat er minder bedrijven wegvallen, dan vindt de VVD het een gemiste kans dat hier de opleidingen niet bij zijn betrokken. Daar lopen veel mensen rond die een eigen bedrijf willen starten. Dit geldt ook voor de werknemers in die bedrijven.

Mevrouw De Kruijff stelt dat oud-collega Boswijk elke mogelijkheid aangreep om het belang van het MKB te benoemen en spreker neemt die taak nu over. Het CDA hecht grote waarde aan het MKB en familiebedrijven. Ondernemers vormen de basis van de maatschappij en de economie en verdienen de steun die ze nodig hebben. De fractie is positief over de uitgevoerde pilot en is blij dat dit zo doorgezet wordt. Spreker merkt in haar werk vaak dat ondernemers niet doorhebben wat de mogelijkheden van de provincie voor hen zijn. Dat is een gemiste kans en gevraagd wordt hoe de ondernemers van de provincie goed bereikt gaan worden zodat van deze regeling gebruik gaat worden.

Mevrouw Rikkoert stelt dat voor de ChristenUnie het MKB en familiebedrijven de ruggengraat van de regionale economie vormen. Daarom is het goed dat zij ondersteund worden. De fractie zal dit voorstel steunen en wil de gedeputeerde wat extra comfort geven door kritisch te zijn op de resultaten waar naar gestreefd wordt. Gevraagd wordt wat de streefcijfers zeggen over de effectiviteit zeker als dit binnen twee jaar moet worden bereikt. Spreker vraagt waar de aantallen en percentages op zijn gebaseerd en of bekendheid over de regelingen en geslaagde overdrachten niet het belangrijkste zijn. Gevraagd wordt of de geformuleerde resultaten niet te benauwend zijn.

De heer De Droog geeft aan D66 al langer twijfels heeft bij dit voorstel. Risico is inherent aan ondernemerschap en dit loopt hier dwars door heen. Gelet op de opvang, het potentiële verlies van waarde en de positieve reacties uit de pilot kan de fractie zich voorstellen dat hier toch aandacht aan wordt besteed. De oproep is wel om te focussen op het feit dat het revoluerend is, om het samen met marktpartijen te doen en te beperken tot opvolging.

Gedeputeerde Strijk geeft aan geen nieuwe onderzoeksgegevens te hebben. De hoofdconclusie van het onderzoek is dat in de kerngezonde bedrijven met een opvolgingsvraagstuk toch failliet gaan. Dit betreft 30 tot 40% en de gedeputeerde heeft geen reden om aan te nemen dat dat in de jaren na 2015 heel anders zou zijn. De gedeputeerde is het met D66 eens dat de uitvoering mean en lean gehouden moet worden. De gedeputeerde wil dit extern wegzetten. Als je na twee kijkt of het een vervolg krijgt zou je daar nog eens naar kunnen kijken. Het is nu belangrijk dat de ondernemer ook weet dat de regeling bestaat. Dat geldt voor tal van regelingen. De provincie heeft bekeken hoe het alle regelingen voor het MKB bekend kan maken. Er is contact opgenomen met de Kamer van Koophandel om met hen samen een portal te maken voor alle regelingen, landelijk, provinciaal en lokaal of regionaal. De Kamer van Koophandel wil dit ook en er wordt in Utrecht gestart. Er wordt naar gestreefd dat dit portal vanaf januari volgend jaar in de lucht is. Met dat platform worden alle ondernemers bereikt en wordt er geen enkel onderscheid gemaakt. De ondernemers in de landbouw horen daar ook bij. Als je praat over de toekomst van je bedrijf gaat het er ook over hoe je dat duurzaam doet, maar deze regeling gaat over opvolging. Er is gevraagd of de doelgroep hier mee geholpen is en de gedeputeerde geeft aan deze opdracht van de Staten te hebben gekregen in de vorige periode. De eerste reactie van de gedeputeerde was zich afvragen waarom de provincie zich hier mee bemoeit maar na het lezen van het rapport werd dat duidelijk. Daarnaast hebben de pilots laten zien dat het waardevol is en dat ondernemers het waarderen.

Er is gevraagd of het coronapotje de juiste dekking is. Toen in februari de brief werd gestuurd was het een andere tijd in de coronacrisis dan nu. Toen waren er nog veel signalen dat er druk werd gezet op het aangaan van schulden. Veel bedrijven hebben de afgelopen periode in moeten teren op hun eigen vermogen of zijn zwaar in de schulden gekomen. Dat heeft tot veel stress geleid. Die zaken helpen niet om met zoon of dochter over opvolging te gaan praten. Corona heeft de vraagstukken die er spelen verscherpt en ingewikkelder gemaakt en daarom vindt de gedeputeerde het legitiem om dit uit het coronapotje te dekken. Als dit Statenvoorstel wordt goedgekeurd zit er nog 9,1 miljoen in de pot en het college zal het voorstel doen om dit te laten vrijvallen naar de algemene reserve. Het zou ook uit de algemene reserve kunnen worden getankt als er dan daar meer naar zou vrijvallen, daar wil de gedeputeerde wel met de Staten over in gesprek.

De heer Eggermont vraagt hoe dit de andere jaren in de begroting wordt opgenomen.

Gedeputeerde Strijk antwoordt dat als deze 5 ton op is er geen ruimte is in de begroting om dit weer te doen. Als de Staten het willen voortzetten dan moet het opgenomen worden in de begroting. Het is nu incidenteel geld.

De gedeputeerde vervolgt en stelt dat deze regeling juist bij uitstek geschikt voor kleine zelfstandigen.

De nieuwe ondernemer, de opvolger, kan inderdaad een familielid zijn of een student of een werknemer. De regeling is zo bedacht dat het wordt ingestoken bij degene die gaat stoppen en dan maakt het dus niet uit wie de opvolger is.

De voorzitter geeft aan de vergadering te moeten schorsen tot 19.30.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.05 uur.